

EUROBAROMETER 62

KÖZVÉLEMÉNYKUTATÁS AZ EURÓPAI UNIÓBAN

2004 ŐSZ

NEMZETI JELENTÉS

MAGYARORSZÁG

A kutatás az Európai Bizottság Sajtó és Kommunikációs Szolgálat Igazgatósága kérésére és koordinálásával zajlott.

Ez a jelentés az Európai Bizottság Magyarországi Képviselte számára készült.

A tanulmány nem az Európai Bizottság véleményét tükrözi.

Kizárólag a szerzők véleményét és magyarázatait tartalmazza a jelentés.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
1. Magyarország az Európai Unióban	4
1.1 Elégedettség az élet különböző területeivel	4
Személyes helyzet az öt évvel ezelőttihez képest	9
Személyes helyzet öt év múlva	9
1.2 Problémák, amelyekkel Magyarország szembenéz.....	10
1.3 A különböző intézményekbe vetett bizalom.....	11
2. Tájékozottság, ismeretek az Európai Unióról	14
2.1 A tájékozottság szintje.....	14
Kvíz kérdések az EU-ról	15
Tájékozottság az EU költségvetéséről.....	16
2.2 Az EU-val kapcsolatos információk forrásai	17
Az Európai Unió megjelenése a médiában.....	19
2.3 Az Európai Unió intézményeinek ismertsége	21
3. Vélemények Magyarország Európai Uniói tagságáról	22
3.1 Az uniós tagság támogatottságának változása	22
Az Európai Uniói tagság előnyei.....	24
Az Európai Uniói tagsággal kapcsolatos félelmek	26
Az Európai Unió a mindennapi életben	28
3.2 Európai identitás.....	28
4. Mit jelent az Európai Unió?.....	30
4.1 Az Európai Unióról kialakult kép	30
4.2 Az Európai Unió szerepe	32
A döntéshozatal módja Magyarországon	33
Az EU nemzetközi szerepe	34
5. Az Európai Unió fejlődése és stratégiai céljai.....	35
5.1 Az Európai Unió céljainak támogatása	36
Az EU további bővítése	37
Az egységes fizetőeszköz, az euró	38
Közös kül-, biztonsági és védelmi politika	39
5.2 Az Európai Unió alkotmánya	40
Összegzés	43
Technikai információk.....	44
A vizsgálat magyar nyelvű kérdőíve	46

Bevezetés

A Standard Eurobarometer (EB) Magyarországról szóló nemzeti jelentése a magyar polgárok az Európai Unióval kapcsolatos kérdésekről alkotott véleményét vizsgálja, illetve hasonlítja össze az EU területén élők tipikus attitűdjeivel (a 25 tagállam átlagában). Emellett kiemeli a magyarországi és egyes további tagállamokban, vagy tagjelölt országokban észlelt eredmények különbségeit is.

A feldolgozás során az egyes nyilatkozatokat és véleményeket Magyarország és más tagállamok adataival, valamint az EU 25 tagállamának átlagával is összehasonlítottuk, illetve vizsgáltuk a hazai demográfiai csoportok (nem, kor, foglalkozás, iskolai végzettség, stb.) adatait is .

Ez a tanulmány a 25 tagállam és a 4 tagjelölt országban 2004 októberében és novemberében végzett kutatás eredményeit tartalmazza. A Standard Eurobarometer 30 európai országban 24 791 lakost kérdezett meg személyesen. A terepmunka ebben a vizsgálatban és a Tagjelölt Országok Eurobarométere (CCEB 2004. 1.) című, 2004. februári és márciusi adatokat tartalmazó jelentésben egyformán és azonos kérdésekkel zajlott, így lehetőség nyílik a csatlakozás előtt és csatlakozás után rögzített vélemények összehasonlítására.

Rövidítések:

Az **EU-25** adatok a 25 tagú EU súlyozott eredményeit jelzik, beleértve a következő új tagországokat, amelyeket az **ÚJ-10** megjelölés takar: Ciprus (CY), Cseh Köztársaság (CZ), Észtország (EE), Lengyelország (PL), Lettország (LV), Litvánia (LT), Málta (MT), Magyarország (HU), Szlovákia (SK) és Szlovénia (SI).

Az **EU-15** a „rég” vagy „korábbi” tagországokat jelöli: Ausztria (AT), Belgium (BE), Dánia (DK), Egyesült Királyság (UK), Finnország (FI), Franciaország (FR), Görögország (EL), Hollandia (NL), Írország (IE), Luxemburg (LU), Németország (DE), Olaszország (IT), Portugália (PT), Spanyolország (SP) és Svédország (SE).

A csatlakozásra váró, illetve a tagjelölt országok jelölése a következő: Románia (RO), Bulgária (BG), Horvátország (HR), Törökország (TR) és Ciprus jelenleg nem az unióhoz tartozó területe, amelyet a CY(n) jelöl.

1. Magyarország az Európai Unióban

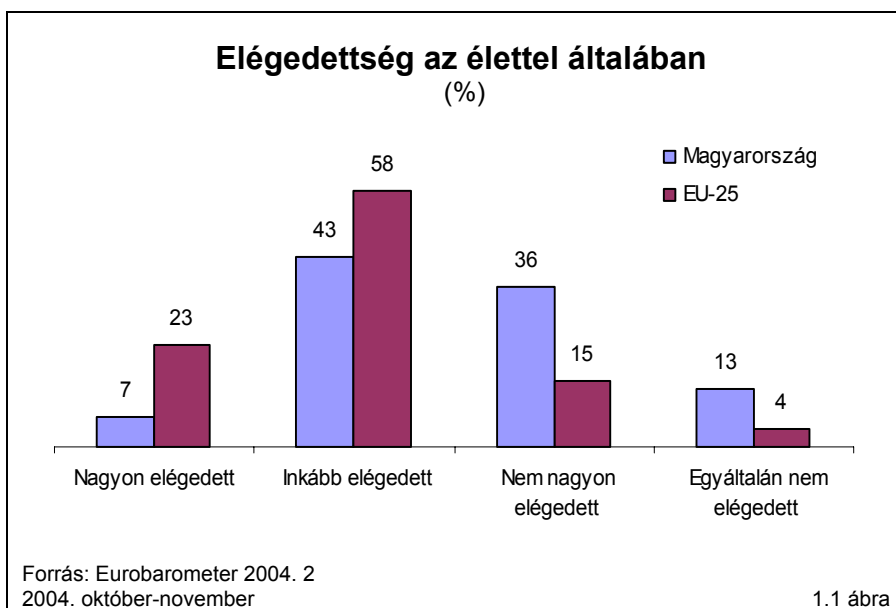
A több mint egy évtizedes felkészülési időszakot követően Magyarország 2004. május 1-jén az Európai Unió tagjává vált. A csatlakozás egy olyan folyamatot zárt le, amelynek során az ország fokozatosan átvette az integráció alapelveit és szabályait. Eközben változott a tagság, valamint az Európai Unió támogatottsága, illetve a hazai körülményeknek megfelelően az emberek saját élethelyzetükkel kapcsolatos várakozásai is.

Az Eurobarometer vizsgálat lehetőséget nyújt arra, hogy számos területen összehasonlítsuk, mit gondolnak az EU és a további tagjelölt országok lakói magukról és az európai integráció kérdéseiről. Magyarországon a teljes jogú taggá válás után nőtt a magyarok bizalma az EU és annak intézményei iránt, és saját élethelyzetük jövőbeli alakulását tekintve is optimistábbak lettek, mint a belépést megelőző időszakban.

Ugyanakkor tisztán kirajzolódik, hogy sokan csalódtak a csatlakozás utáni első hónapokban. Ennek talán az lehet a magyarázata, hogy a legtöbb, a mindennapi életet befolyásoló területen nem történt jelentős változás egy csapásra, amely talán eltért sokak korábbi várakozásaitól.

1.1 Elégedettség az élet különböző területeivel

Jelenlegi élethelyzetük megítélésével kapcsolatban a magyarok közel fele-fele arányban két táborra oszlanak: minden második magyar általában véve elégedett az életével, ugyanakkor majdnem ugyanennyien elégedetlenek. A 25 tagország átlagát tekintve ugyanakkor sokkal többen vallják magukat elégedettnek (81%), és kevesebben elégedetlennek (19%), mint a magyarok.

Az elkövetkező egy évet tekintve a magyarok több mint fele (51%) úgy gondolja, hogy az élethelyzete általában véve ugyanolyan marad - ezt hasonlóan látja a 25 tagország polgárainak 50%-a. Ám a teljes képet tekintve átlagosan sokkal többen (35%) számítanak életük javulására, mint a magyarok (26%). A magyar pesszimizmusról szóló sztereotípiákat látszik alátámasztani az is, hogy itthon sokkal többen (21%) számítanak arra, hogy rosszabb lesz az életük, mint a tagországokban átlagosan (13%).

A lakóhely földrajzi elhelyezkedését tekintve életük várható alakulásával leginkább Közép-Magyarországon, és a Dunántúl nyugati részén elégedettek az emberek (az ott élők 38% illetve 28%-a nyilatkozott így). Máshogyan gondolják viszont az Alföld és a Dunántúl déli részén élők, akik között többségben vannak a pesszimisták, mint az optimisták: 34%, illetve 29%-uk szerint rosszabb lesz az életük a következő egy évben, míg javulásra csak 18 illetve 19% számít.

A foglalkozási csoportokat tekintve a háztartásbeliek (43%), a vállalkozók (39%), és a menedzserek (33%) számítanak leginkább javulásra élethelyzetüket tekintve, míg a legpesszimiztábbak a fizikai dolgozók, munkanélküliek (mindkét csoportban 26% számít romlásra) és a nyugdíjasok (17%).

A hazai gazdasági helyzet a magyarok 38%-a szerint rosszabb lesz a következő egy évben, és 35% szerint a hazai munkavállalási lehetőségek is romlanak majd. Azonban a 25 tagország átlagában még sötétebbek a várakozások: 47% számít romló munkavállalási lehetőségekre a következő 12 hónapban. A személyes munkavállalói helyzet várható alakulását már kedvezőbben látják a magyarok, összességében 63% stabilitásra vagy javulásra számít.

Az általános gazdasági kilátásokkal szemben valamivel kedvezőbben ítélik meg a magyarok a háztartásuk várható anyagi helyzetét. Az emberek közel fele (47%) szerint ez nem változik, 30% viszont arra számít, hogy kevesebb pénzből gazdálkodhat a következő 12 hónapban. A 25 tagország átlaga ehhez képest valamelyest optimistább, összességében az EU polgárainak 76%-a számít stabilitásra, vagy javulásra.

Személyes helyzet a következő 12 hónapban				
Az ön élete általában	Javul	Ugyanolyan	Roszzabb	Nem tudja / Nincs válasz
Magyarország	26	51	21	2
EU-25	35	50	13	3

A gazdasági helyzet a saját országban	Javul	Ugyanolyan	Roszzabb	NT/NV
Magyarország	18	39	38	5
EU-25	18	33	43	6

Háztartásának anyagi helyzete	Javul	Ugyanolyan	Roszzabb	NT/NV
Magyarország	21	47	30	3
EU-25	24	52	21	3

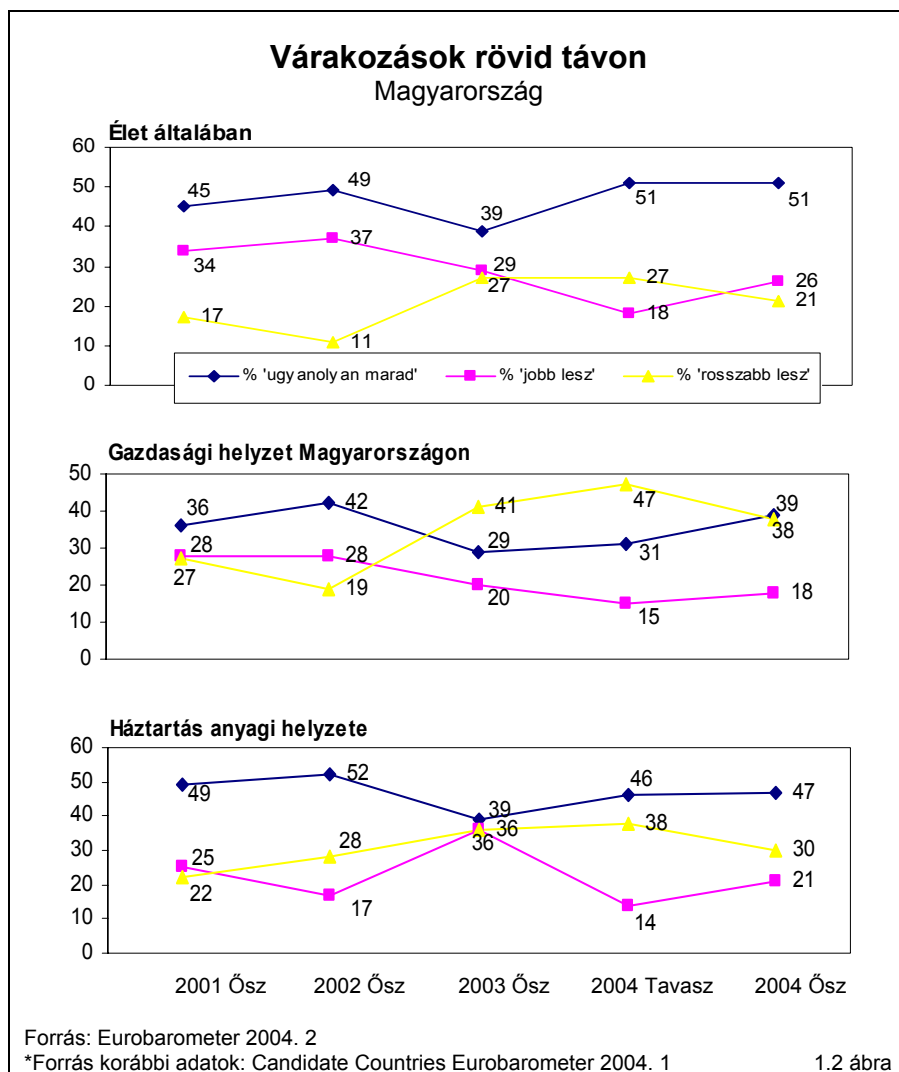
A munkavállalási lehetőségek a saját országban	Javul	Ugyanolyan	Roszzabb	NT/NV
Magyarország	17	41	35	7
EU-25	17	31	47	6

Az Ön munkavállalói helyzete	Javul	Ugyanolyan	Roszzabb	NT/NV
Magyarország	14	49	24	13
EU-25	22	60	10	8

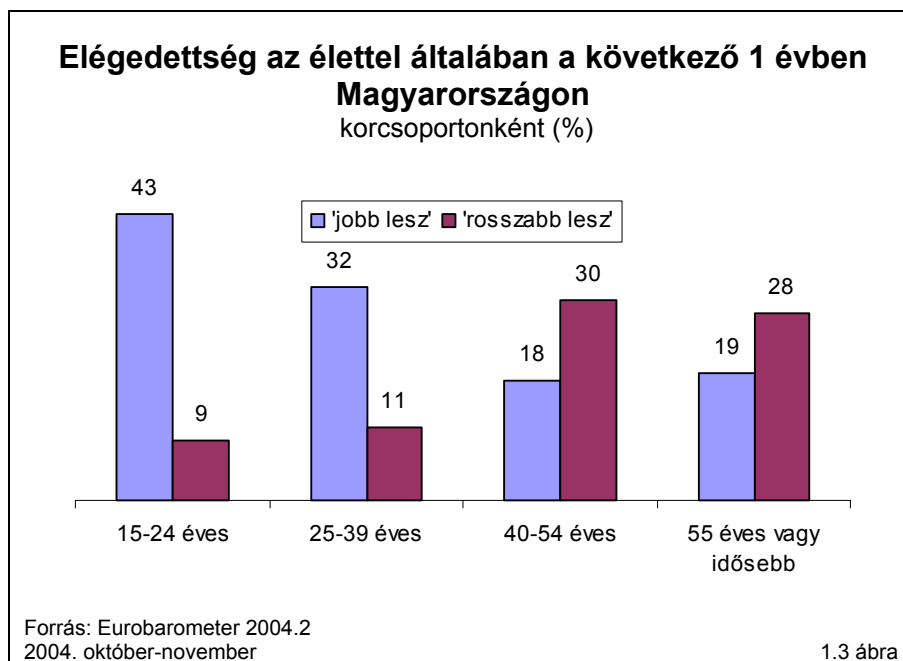
Magyarország 2004. május 1-jei csatlakozása után javultak a magyarok élethelyzettel kapcsolatos várakozásai. Ha megvizsgáljuk az elmúlt 4 adatfelvétel eredményeit, láthatjuk, hogy a magyarok 2002 őszén voltak a legoptimistábbak, de 2004 tavaszára már többen vélték úgy, hogy élethelyzetük általában véve rosszabb lesz, mint ahányan javulásra számítottak. Ez a trend 2004 őszére megfordult, és ismét több magyar látja optimistán élete várható alakulását, mint ahányan romlásra számítanak.

A gazdasági helyzettel kapcsolatban 2003 ősze óta a legtöbben borúlátóak voltak, ám 2004 őszére többségbe kerültek azok, akik szerint a magyar gazdasági helyzet stabil marad, illetve 3 százalékponttal többen (18%) gondolják, hogy az ország rövid távú gazdasági kilátásai jók.

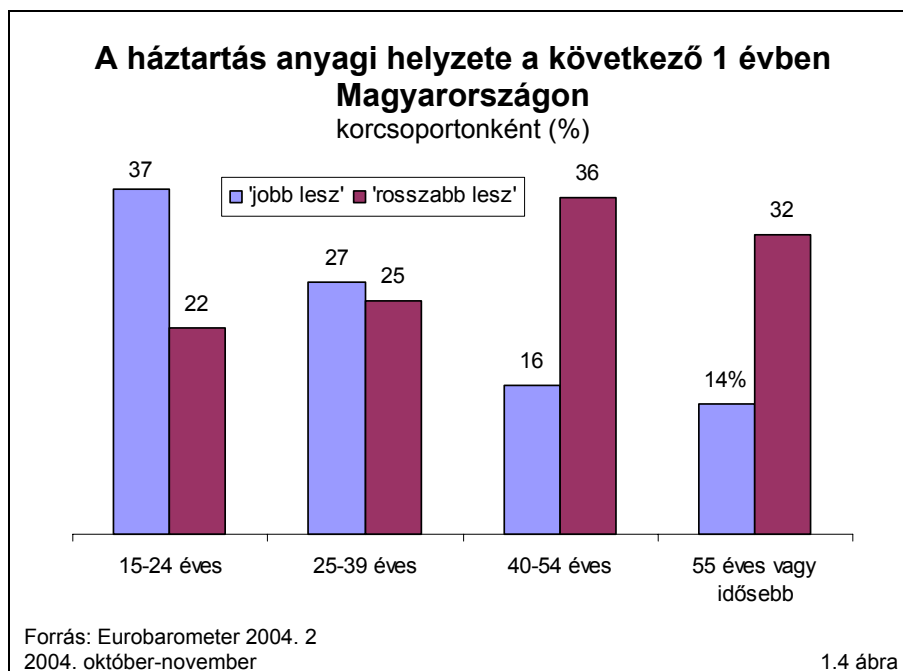
Még optimistábbak lettek a magyarok saját háztartásuk anyagi helyzetét illetően. Míg 2004 tavaszán 38% számított annak romlására és csak 14% várt javulást, 2004 őszére a két arány közötti különbség jelentősen csökkent (rosszabb lesz: 30%; jobb lesz: 21%). A javulásra számítók aránya fél év alatt 7 százalékponttal nőtt.

A nemek megoszlása az élethelyzet alakulását firtató kérdésben azt mutatja, hogy a borúlátók között kissé többen voltak a nők (23%-20%), míg a bizakodók között kissé több volt a férfi (28%-24%). A háztartás anyagi helyzetének alakulását illetően is a nők a pesszimistábbak: 31%-uk véli, hogy az rosszabb lesz, míg a férfiak között ez az arány csak 27%.

A legifjabbak a leginkább optimisták az életük várható alakulását illetően, és ők a legbizakodóbbak a háztartás anyagi helyzetét illetően is, bár az utóbbi kérdésben a 25-39 éves korosztály megosztott. Közülük csak 2%-kal többen számítanak arra, hogy a háztartás helyzete javulni fog (27%), mint ahányan azt várják, hogy rosszabb lesz az anyagi helyzet. Leginkább pesszimisták a 40-54 évesek, akiknek 36%-a gondolja úgy, hogy kevesebbet költhet a háztartás a következő egy évben.

Személyes helyzet az öt évvel ezelőttihez képest

	Javult	Ugyanolyan maradt	Roszbabb lett	NT/NV
Magyarország	25	36	38	1
EU-25	39	32	28	1

A magyarok egynegyede látja úgy, hogy személyes helyzete javult az öt évvel ezelőttihez képest. Ez az arány elmarad a 25 tagország átlagától, amely szerint az EU polgárainak 39%-a úgy gondolja, jobban él, mint öt éve. A magyarok között azonban a legtöbben úgy vélik, hogy személyes helyzetük romlott az utóbbi öt esztendőben.

Leginkább pozitívan a fiatalok látják az elmúlt öt év folyamatait: a 15-24 évesek 42%-a szerint javult a helyzete a korábbihoz képest, és csak 17% látja rózsásabbnak az öt évvel ezelőtti helyzetét, mint a maít. Az 55 évesek, vagy idősebbek többsége azonban inkább negatívan értékeli az elmúlt időszakot, 44%-uk szerint ugyanis személyes helyzete romlott.

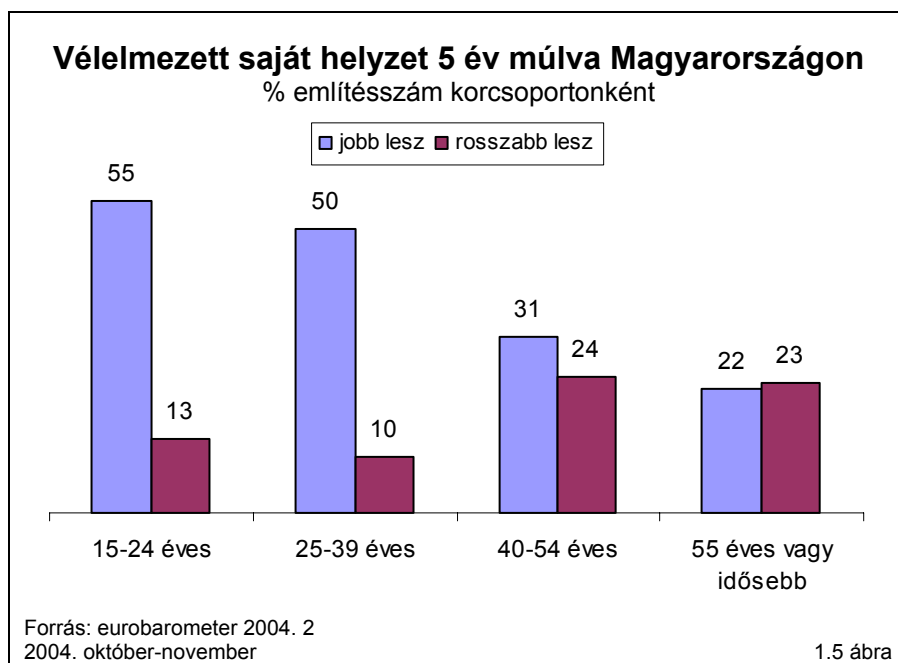
A magyar férfiak nagyobb arányban számoltak be arról, hogy helyzetük javult az öt évvel ezelőttihez képest (27%), mint a nők (23%). Azok között viszont, akik romlást érzékeltek, a nők aránya (42%) jelentősen magasabb a férfiakénál (35%).

Személyes helyzet öt év múlva

	Javul	Ugyanolyan marad	Roszbabb lesz	NT/NV
Magyarország	37	37	19	7
EU-25	42	38	16	5

A magyarok inkább optimisták a következő öt év változásait illetően, bár azoknak az aránya, akik így vélekednek (37%) 5 százalékponttal alacsonyabb a 25 tagország átlagánál. Ugyancsak a magyarok óvatosságára utal az is, hogy ugyanannyian (37%) gondolják, hogy személyes helyzetük nem változik, mint ahányan javulásra számítanak.

A férfiak 40%-a gondolja, hogy helyzete javulni fog a következő öt évben, míg a nők 34%-a adta ugyanezt a választ. Mind a 15-24 évesek, mind pedig a 25-39 évesek hasonló arányban (55% illetve 50%) várnak kedvező változásokat a következő öt évtől, míg az 55 évesek, vagy annál idősebbek 68%-a szerint nem történik majd változás, vagy rosszabb lesz az életük.

Az iskolázottságot tekintve azok a legoptimistábbak a személyes helyzetük alakulását illetően, akik 20 éves koruk után fejezték be tanulmányaikat, vagy még mindig tanulnak. Náluk a bizakodók aránya 50%, míg azok között, akik 15 évesen fejezték be iskolai tanulmányaikat, csupán 20% bízik helyzete javulásában a következő öt év során.

1.2 Problémák, amelyekkel Magyarország szembenéz

A magyarok a munkanélküliséget jelölték meg az ország legfontosabb problémájaként. Bár a magyar munkanélküliség évek óta 5,5-6,5% körül van, ami az egyik legalacsonyabb arány Európában, az inaktívak aránya folyamatosan magas. A legnagyobb arányban a fiatalok tartanak a munkanélküliségtől: a korcsoportok között a 15-24 évesek tartják ezt problémának a legnagyobb arányban. A foglalkozást tekintve is a diákok között mondták a legtöbben (52%), hogy a munkanélküliség fontos probléma.

A második legnagyobb arányban említett probléma Magyarországon a gazdasági helyzet (33% nyilatkozott így). Ezt legnagyobb arányban a vállalkozók és a háztartásbeliek említették (mindkét csoportban 42%). Földrajzi elhelyezkedés szerint az Alföld és a Dunántúl déli részén élők között volt a legmagasabb azoknak az aránya, akik szerint a gazdasági helyzet problémát jelent (41%, illetve 37%).

A 25 tagországban ugyanez a két terület ugyanebben a sorrendben áll a lista élén, bár a gazdasági helyzetet problémaként megjelölők aránya az EU átlagában 6 százalékponttal alacsonyabb, mint a magyar válaszok között.

A magyarok szerint az ország legfontosabb problémái közé tartozik még az infláció (27%), és az egészségügy (24%). Az utóbbi területre irányuló figyelmet erősíthette 2004-ben a kórházak privatizációjáról folyó politikai vita is. Figyelemre méltó, hogy a politikai beállítottság szerint magukat baloldalinak és jobboldalinak vallók is ugyanolyan arányban jelölték meg problémaként az egészségügyet (mindkét csoportban 23%).

Az EU 25 államának átlagában az infláció és az egészségügy szintén a lista első harmadában található, ám súlyosabb problémának tekintik a bűnözést, amelyet az EU polgárainak átlagosan 24%-a jelölt meg. A bűnözést Magyarországon az ötödik legfontosabb problémának találták a válaszadók, akiknek 23%-a jelölte meg ezt a területet.

A terrorizmust a magyarok 5%-a jelölte meg, a 25 tagországban viszont 16%-os említési aránnyal a negyedik legfontosabb problémává lépett elő. Hasonlóan nagy a különbség a bevándorlás megítélésében: ezt a területet a magyarok 2%-a jelölte meg problémaként, míg az EU átlagában a válaszadók 13%-a említette.

Legfontosabb problémák, amelyekkel Magyarország ma szembenéz				
Magyarország rangsor	Probléma	Magyar- ország (%)	EU-25 (%)	EU-25 rangsor
1	Munkanélküliség	47	46	1
2	Gazdasági helyzet	33	27	2
3	Áremelkedés / Infláció	27	16	4
4	Egészségügy	24	16	4
5	Bűnözés	23	24	3
6	Nyugdíjak	13	12	6
7	Lakásügy	8	4	9
8	Adózás	7	7	7
9	Terrorizmus	5	16	4
10	Oktatási rendszer	3	6	8
10	Környezetvédelem	3	3	10
11	Bevándorlás	2	13	5
11	Tömegközlekedés	2	2	11
11	Egyéb (spontán)	2	1	12
12	Védelem / Külpolitika	0	2	11

1.3 A különböző intézményekbe vetett bizalom

A magyarok közül a legtöbben az Európai Uniót és az ENSZ-t tartják a leghitelesebb intézménynek a kérdezéskor felsorolt 15 közül (64%, illetve 61%). Az Európai Unió iránti bizalom a 25 tagország és a csatlakozásra váró országok között Románia (74%) és Litvánia (68%) után Magyarországon a legmagasabb.

A sorban a harmadik intézmény a rendőrség, amelyben a magyarok 59%-a bíz, és ezzel a leghitelesebbnek tekintett nemzeti intézmény. A magyarok több mint

fele bízik a hadseregben (56%), a jótékonyági szervezetekben (55%), és az igazságszolgáltatásban (52%) is.

A politikai pártokban a magyarok 18%-a bízik csupán, amely csak egy százalékponttal tér el a 25 tagállam átlagától (17%). A magyarok közel kétharmada (70%) inkább nem bízik a pártokban. Az átlagnál kevesebben bizalmatlanok a pártok iránt a magukat baloldalinak vallók között (67%), míg a magukat jobboldalinak tekintők között ez az arány az átlagnál valamivel magasabb (71%).

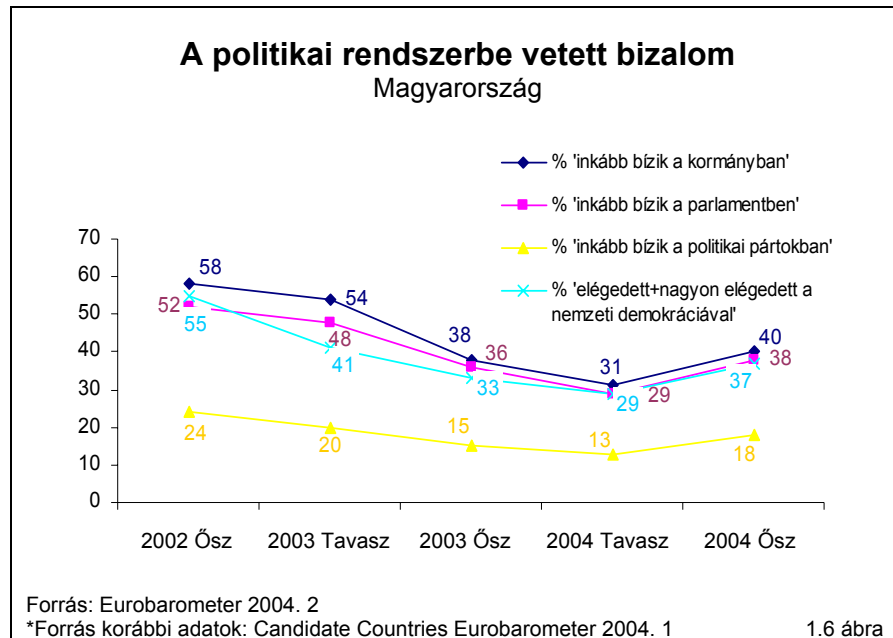
A kormányban és a parlamentben a magyarok több mint egyharmada inkább bízik. A válaszadók 38%-a mondta, hogy inkább bízik a parlamentben, és 40%-a tartja hitelesnek a kormányt. Az adatfelvételkor hivatalban lévő szocialista kormányban a magukat baloldalinak vallók 58%-a bízik, és érdekes, hogy a magukat jobboldalinak vallók 32%-a is azt állította, hogy inkább bízik a kormányban.

A médiumok közül a televízió tűnik a legmegbízhatóbbnak (52%), de a magyarok fele bízik a rádióban (50%) is – igaz ugyan, hogy 42% inkább nem bízik benne. A többség (54%) viszont inkább nem bízik a nyomtatott sajtóban, és ez az arány hozzávetőleg megegyezik az EU átlagával.

A legkevésbé a nagyvállalatokban (29%) és a szakszervezetekben (26%) bíznak a magyarok, a cégek 2, a szakszervezetek pedig 13 százalékponttal kisebb arányú bizalmat élveznek Magyarországon, mint az EU átlagában.

Intézményekbe vetett bizalom (%)						
	Magyarország			EU-25		
	Inkább bízik	Inkább nem bízik	NT/NV	Inkább bízik	Inkább nem bízik	NT/NV
Sajtó	34	54	9	42	52	6
Rádió	50	42	9	63	31	7
Televízió	52	43	4	50	45	5
Igazságszolgáltatás / a magyar jogrendszer	52	39	9	45	49	7
Rendőrség	59	34	7	64	31	5
Hadsereg	56	31	14	69	22	9
Vallási intézmények, szervezetek	47	39	15	46	44	10
Szakszervezetek	26	53	20	39	47	14
Politikai pártok	18	70	12	17	77	6
Nagyvállalatok	29	56	14	31	58	11
A magyar kormány	40	50	10	34	60	6
A magyar parlament	38	52	10	38	55	8
Az Európai Unió	64	23	13	50	36	14
Az ENSZ	61	25	14	54	32	13
Jótékonyági vagy önkéntes szervezetek	55	32	13	66	25	8

A magyar politikai rendszerbe vetett bizalom 2002 ősze óta folyamatosan csökkent és 2004 tavaszára több éves mélypontra jutott. Ezzel szemben 2004 őszén az Eurobarometer a bizalom ismételt emelkedését regisztrálta. A hazai politikai élet legfontosabb eseményei 2004 tavasza óta a júniusi Európai Parlamenti választások és az augusztusi kormányváltás volt.

A kormány és a parlament iránti bizalom egyaránt 9 százalékponttal nőtt 2004 tavasza óta. A Magyar Szocialista Párt (MSZP) által vezetett kormány iránti bizalom növekedése egybeesett Gyurcsány Ferenc miniszterelnök népszerűségének emelkedésével.

A politikai pártok iránti bizalom is emelkedett a legutóbbi adatfelvételhez viszonyítva, de 2004 őszén csak 5 százalékponttal többen (összesen 18%) nyilatkoztak úgy, hogy inkább bíznak a pártokban.

A politikai intézmények iránti bizalom változása és a nemzeti demokráciával való elégedettség hasonló tendenciát mutat. A nemzeti demokráciával való elégedettség 2002 ősze óta folyamatosan csökkent, de 2004 őszére a trend itt is megfordult, és a legutóbbi adatfelvételhez képest 8%-kal többen nyilatkozták, hogy elégedettek a demokráciával Magyarországon.

A nők 18%, a férfiak 17%-a bízik a hazai politikai pártokban. A parlament és a kormány kissé nagyobb bizalmat élvez a férfiak körében (mindkét intézménynél 41%), mint a nőknél (36%, illetve 39%).

Összességében a magyar politikai intézményekbe vetett bizalom inkább jónak mondható a 2004-ben csatlakozott új tagországok közül, amelyek közül például Lengyelországban, Szlovákiában és Csehországban a kormány, és a parlament iránti bizalom is alacsonyabb a magyarországinál.

2. Tájékoztatottság, ismeretek az Európai Unióról

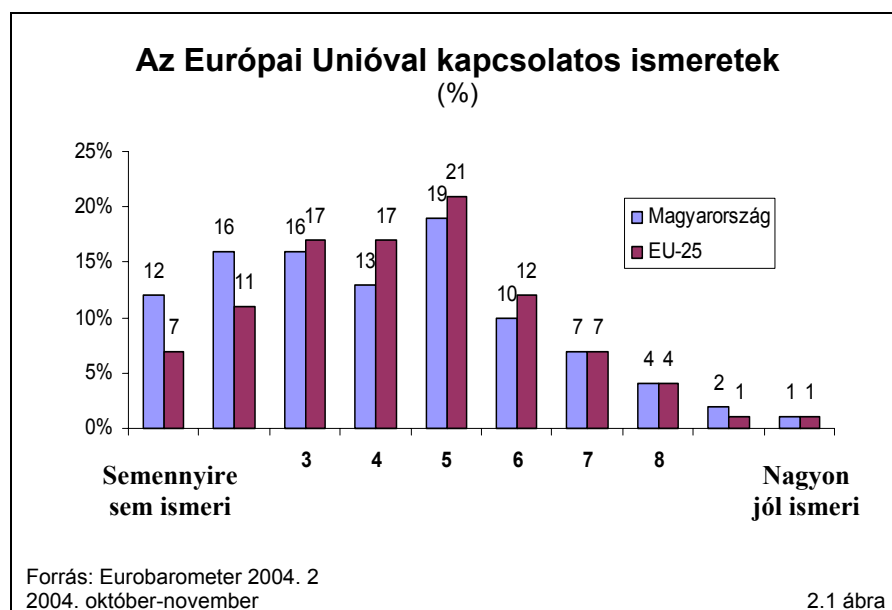
Magyarország uniós taggá válása után pár hónappal a magyarok nem gondolják, hogy elég ismeretük lenne az Európai Unióról, illetve annak működéséről és intézményeiről. Ez a negatív önkép nem teljesen fedi a valóságot, legalább is ami a többi tagországgal való összehasonlítást illeti: a magyar válaszadók az Unióról szóló kvíz kérdéseknél az átlagnál jobban teljesítettek.

2.1 A tájékozottság szintje

Az országban a többség saját bevallása szerint átlagos, vagy annál kevesebb ismerettel rendelkezik az Európai Unióról. A megkérdezettek 12%-a azt mondta, hogy abszolút tájékozatlan ebben a kérdésben, és a felnőtt lakosság csupán 1%-a állította, hogy nagyon jól ismeri az EU-t. Ha összevonnuk a különböző ismeretszinteket, azt láthatjuk, hogy a magyarok 44%-a (1-3 ismeretszint) alig ismeri az EU-t, míg jól tájékozottnak (8-10 ismeretszint) csak a válaszadók 6%-a vallja magát.

Az EU átlagában kevesebben tartják magukat tájékozatlannak (35%), mint Magyarországon. Önértékelésük szerint a 25 tagállamban többen rendelkeznek átlagos ismeretekkel (57%), és az EU-t jól ismerők hozzávetőleg ugyanannyian vannak (7%), mint Magyarországon.

Az átlagos ismeret mérőszáma Magyarországon 4,0, amellyel az ország a 25 tagállam listáján a 23. helyet foglalja el Spanyolország és az utolsó Nagy-Britannia előtt. Az EU tagállamaiban élők átlagosan 4,3-ra értékelték saját tájékozottságukat.

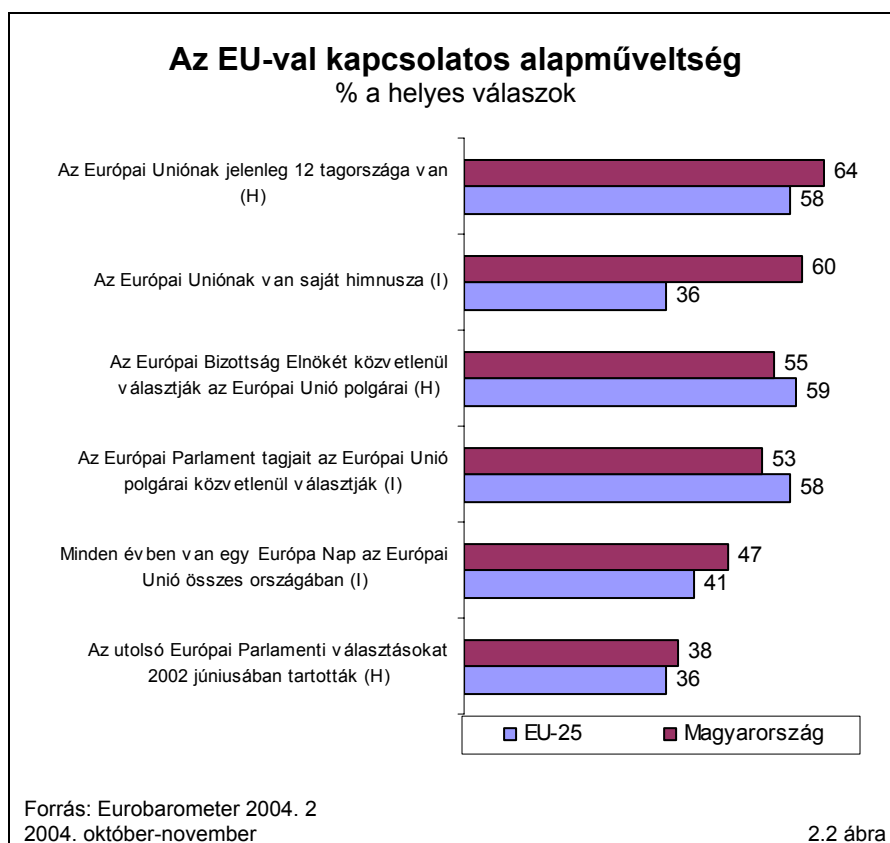
A iskolai végzettség alapján a legtöbben azok vallják magukat jól tájékozottnak (8-10 ismeretszint), akik 20 éves koruk után fejezték be iskolai tanulmányaikat (azaz felsőfokú végzettséggel rendelkeznek), vagy még tanulnak. Legkevesebb ismeretük az EU-ról az általános iskolai végzettségűeknek van.

Életkor alapján a fiatalok (15-24 évesek) között többen (7%) mondták, hogy jól tájékozottak, mint az 55 évesek, vagy annál idősebbek (5%). A nők 48%-a alig ismeri az EU-t (1-3 ismeretszint), míg a férfiaknál ez az arány 39%. A férfiak között – önértékelésük szerint - többen rendelkeznek alapos ismeretekkel (6%), mint a nők között (5%).

Kvíz kérdések az EU-ról

A viszonylag negatív önértékeléssel ellentétben, a magyarok az EU-val kapcsolatos alapismeretekre, szimbólumokra vonatkozó 6 kérdés közül 4-ben nagyobb arányban adtak helyes választ, mint az EU polgárai átlagosan.

A legnagyobb arányban az Európai Unió himnuszával, a tagországok számával, és az Európa Nappal kapcsolatban adtak helyes választ. Ugyanakkor a helyes válaszok aránya az EU átlaga alatt maradt az Európai Bizottság elnökének, illetve az Európai Parlament képviselőinek megválasztására vonatkozó kérdésekben.

Figyelemre méltó, hogy a 2004. júniusi Európai Parlamenti választások után is csak alig több mint a magyarok fele (53%) tudta helyesen, hogy az európai képviselőket közvetlenül választják az EU polgárai. Ez 1 százalékponttal alacsonyabb a legutolsó adatfelvétel eredményénél is.

Az EU szimbólumai tekintetében viszont az átlagnál jobban teljesítettek a magyarok. A legutóbbi, 2004 tavaszán készült jelentés eredményeihez viszonyítva 16 százalékponttal többen tudták, hogy az EU-nak van saját himnusza. A csatlakozás után azt is sokkal többen jelölték meg helyesen, hogy az EU-nak már nem csak 12 tagállama van.

Tájékozottság az EU költségvetéséről

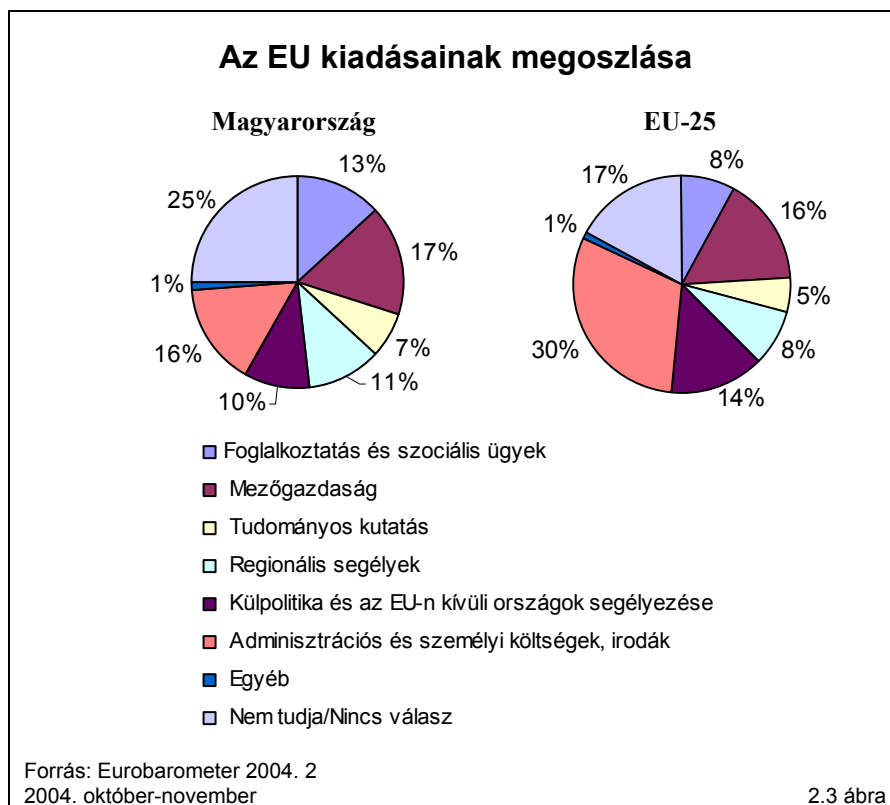
A magyarok negyede nem tudott válaszolni arra a kérdésre, hogy mely területre mennyit költenek az EU költségvetéséből. Ez az arány 8 százalékponttal magasabb, mint az EU átlaga, de 2 százalékponttal alacsonyabb, mint 2004 tavaszán.

Az EU költségvetésének legnagyobb részét a magyarok szerint a mezőgazdasági költségek teszik ki (17%), amelyet szorosan követnek az adminisztrációs és személyi költségek (16%). Bár tényleg a mezőgazdasági kiadások a legnagyobbak, a valóság messze van a becsléstől: a mezőgazdaság az EU költségvetési kiadásainak közel 45%-át teszi ki. Az adminisztrációra viszont a valóságban sokkal kevesebbet, csupán költségvetésének 5,5%-át költi az EU.

A 25 tagállam polgárai viszont úgy vélik, hogy az adminisztrációra költi a legtöbbet (a kiadások 30%-át) az EU – és szerintük a számla egyre növekszik: 2004 tavaszán még átlagosan csak 24%-ra tették az adminisztrációs költségek arányát. A bürokratikus unió képe tehát az EU egészét tekintve tovább erősödött, bár a magyarok az átlagnál valamivel reálisabban értékelik az unió adminisztratív kiadásait.

A magyarok szerint az unióban a következő legköltségesebb terület a foglalkoztatás és a szociális ügyek, amelyre a megkérdezettek szerint az EU költségvetésének 13%-át fordítják. A valóságban a strukturális politika közel 34%-át teszi ki a költségvetésnek.

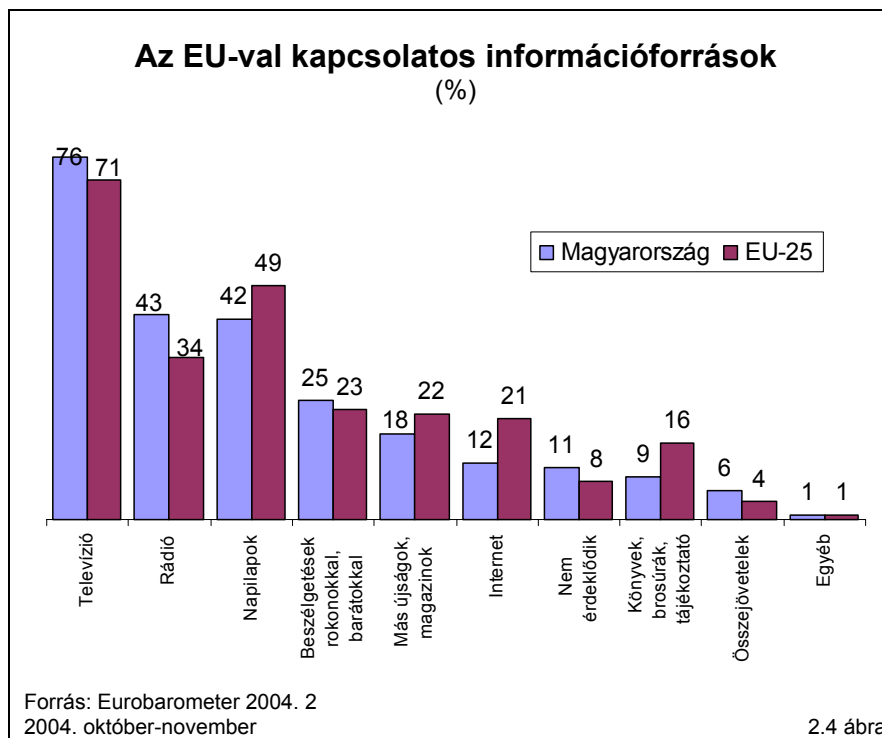
Aránylag sokat fordít az EU a magyarok szerint regionális segélyekre (11%), és az unión kívüli országok segélyezésére (10%) is. Az utóbbi költségei valójában csupán az európai költségvetés 5%-át teszik ki.

2.2 Az EU-val kapcsolatos információk forrásai

A magyarok 89%-a jelölt meg valamilyen hírforrást, ahonnan az Európai Unió intézményeiről, politikájáról informálódni szokott. Nem használ semmilyen hírforrást, vagy az EU-val kapcsolatos információk nem érdeklik a magyarok 11%-át. Ez az arány 3 százalékponttal magasabb, mint 2004 tavaszán, és 3 százalékponttal meghaladja a teljes EU átlagát is. Ezeknek az embereknek a többsége az idősebbek közé tartozik, illetve alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezik (az így válaszolók 14%, illetve 19%-a).

Magyarországon a televízió az EU-val kapcsolatos információk elsődleges formája a legtöbb ember számára (76% említette), amelyet a rádió (43%) és a napilapok követnek (42%). Aránylag sokan (25%) rokonokkal, barátokkal folytatott beszélgetésekből, és más újságokból (18%) is szereznek információkat az EU-ról.

A különböző demográfiai csoportok különféle hírforrásokhoz fordulnak az EU-val kapcsolatos információkért, de minden csoportban a televízió a legnépszerűbb forrás. Az idősebbek, a nyugdíjasok, a háztartásbeliek, az alacsonyabb iskolai végzettségűek és a kistelepülésen élők a rádiót, a többi csoport tagjai általában a napilapokat jelölték meg az EU-val kapcsolatos hírek második legfontosabb forrásaként.

A korábbi időszakhoz hasonlóan a demográfiai csoportok között nagy a szórás a napilapokat EU-s hírforrásként használók között: míg a napilapokat a magánvállalkozók és a vezető beosztásúak 57-61%-a, az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők és a nyugdíjasok 27, illetve 35%-a említette. Az interneten leginkább a vezető beosztásúak (38%), a diákok (29%), és a magánvállalkozók (27%) informálódnak az EU-ról, míg ez a médiumot legkevésbé a fizikai munkások (7%) és a nyugdíjasok (4%) használják erre a célra.

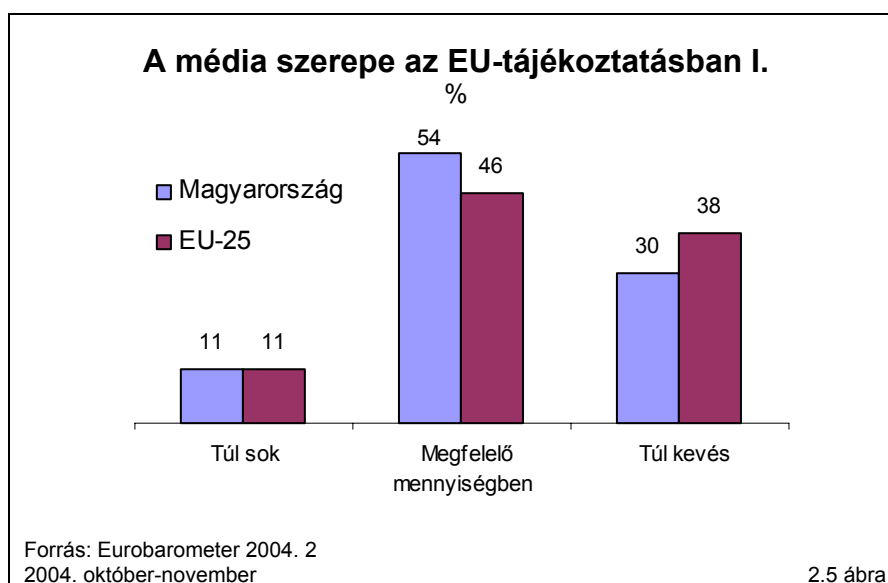
A legtöbb magyar a hagyományos tömegtájékoztatási eszközökön keresztül szeretne többet megtudni az EU-ról, de a válaszadók 18%-a említette, hogy részletesebb brosúrákból is tájékozódna. Rövid szórólapokat is szívesen látna a magyarok 12%-a.

Az EU-val kapcsolatos információk kívánatosnak ítélt forrásai (%)		
	Magyarország	EU-25
Televízió	78	58
Rádió	43	28
Napilapok	41	36
Részletesebb brosrák	18	20
Az internet	13	19
Más lapok, magazinok	13	13
Rövid szórólapok	12	16
Teljes áttekintést adó könyv	10	12
Plakátok	5	4
Számítógépes adatbázisok	4	7
DVD/videó kazetta	3	7
Egyik sem	3	2
Nem akar információkat	6	6

Az Európai Unió megjelenése a médiában

A magyarok több mint fele (54%) szerint a hazai tömegtájékoztatás megfelelő mértékben foglalkozik az Európai Unióval. Csak alig több mint a válaszadók egytizede (11%) szerint jelenik meg túl sokszor az EU a médiában, viszont a magyarok egyharmada több információt várna a média szereplőitől az unióval kapcsolatban.

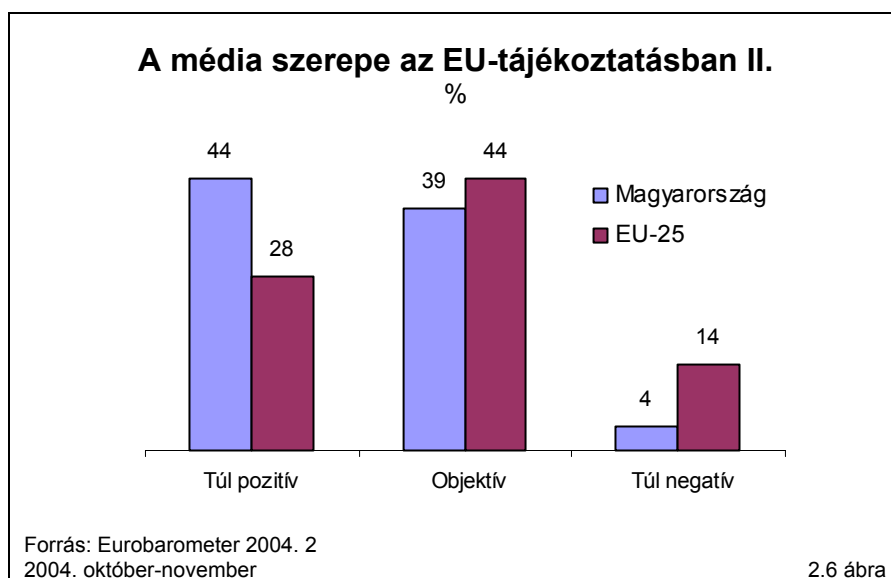
Az EU tagállamai közül Nagy-Britanniában (21%), Máltán (21%) és Svédországban (20%) gondolják a legtöbben, hogy túl sokat beszélnek a médiában az EU-ról, de érdekes az is, hogy ez az arány kiugróan magas Ciprus törökök által lakott részén (51%) és Törökországban (41%), amely nemrégiben kapott konkrét ígéretet a csatlakozási tárgyalások megkezdésére.

Az Európai Unióról nyújtott tájékoztatás hitelességét tekintve a magyarok 44%-a gondolja úgy, hogy a média túl pozitív képet fest. Ez az arány az EU összes tagállama közül – Lengyelországgal holtversenyben - a legmagasabb. Ugyanakkor a 25 tagországban átlagosan csak 28% véli, hogy az EU-t túlzottan pozitívan mutatja be a média.

Magyarországon valamivel kevesebben állítják (39%), hogy a hazai tömegtájékoztatás objektíven mutatja be az Európai Uniót, mint hogy túl pozitív képet ad. Ez az arány hazánkban 5 százalékponttal alacsonyabb, mint a EU átlaga.

Csupán a magyarok 4%-a véli úgy, hogy a média túlságosan negatív az Európai Unió bemutatásában. Az összes tagállamot tekintve átlagosan sokkal többen gondolják ezt (14%), de Lengyelországban, Szlovákiában és a csatlakozásra váró Bulgáriában még a magyaroknál is kevesebben gondolják, hogy az EU túl negatívan jelenik meg a médiában.

A demográfiai csoportok szerint leginkább a munkanélküliek mondják (15%), hogy túl sokat beszél a média az EU-ról, a vezető beosztásúak és a vállalkozók állítják ezt a legkevésbé (4% és 6%). Leginkább a vezetők vélik úgy (64%), hogy a média éppen megfelelő mennyiségben közöl információkat az EU-ról, míg ezt a tanulók nyilatkozták a legkisebb arányban (44%).

Nincs túlságosan nagy szórás a demográfiai csoportok között a EU-tájékoztatás objektivitását illetően sem. A vezetők és a vállalkozók tartják legnagyobb arányban (49% és 48%) objektívnek a tájékoztatást, míg a fizikai dolgozók és a munkanélküliek között említették ezt a legkisebb arányban (37%, illetve 33%).

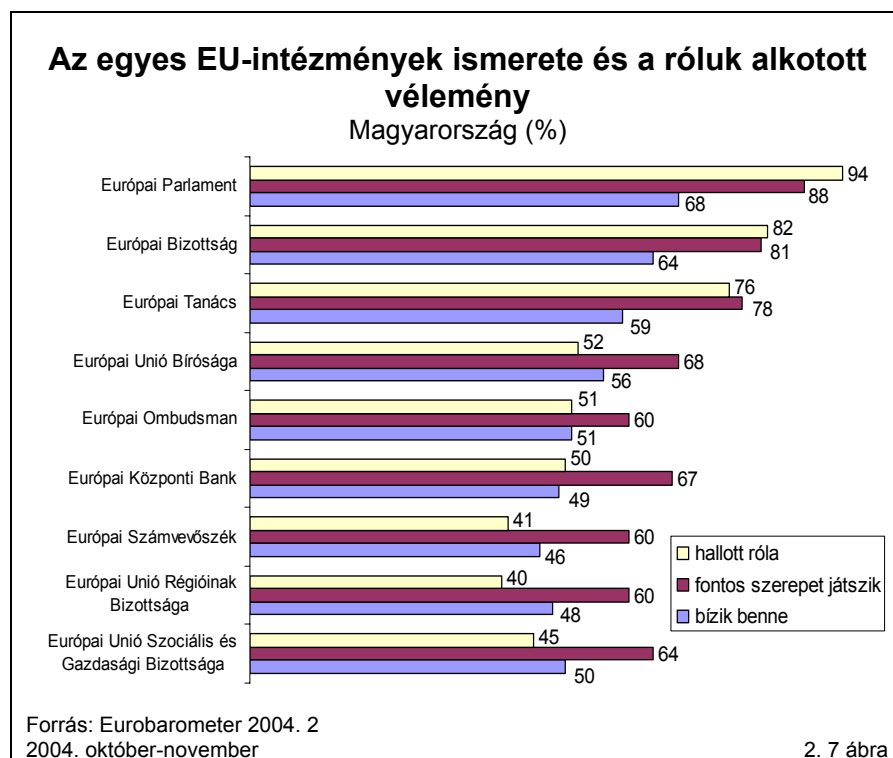
Leginkább a diákok tartják túl pozitívnak a média által festett EU-képet: közülük majdnem minden második (49%) szerint a tájékoztatás túl pozitív. Ezt legkevésbé a vállalkozók között gondolják így (33%).

2.3 Az Európai Unió intézményeinek ismertsége

Az Európai Unió intézményei közül Magyarországon az Európai Parlament a legismertebb: a megkérdezettek 94%-a úgy nyilatkozott, hogy már hallott róla. A két következő legismertebb intézmény az Európai Bizottság és az Európai Tanács, amelyről a magyarok 82%-a, illetve 76%-a hallott már.

A legutóbbi adatfelvétel óta mindhárom intézmény ismertsége nőtt. Az Európai Parlamentről 7, az Európai Bizottságról és az Európai Tanácsról pedig egyaránt 10 százalékponttal többen hallottak 2004 őszén, mint fél évvel korábban.

A legutóbbi felmérés óta a legnagyobb mértékben a legkevésbé ismert intézmények, az Európai Unió Régióinak Bizottsága, az Európai Unió Szociális és Gazdasági Bizottsága, és az Európai Számvevőszék iránt nőtt meg a bizalom, 10, 9, illetve 8 százalékponttal.

Az Európai Unió intézményeinek ismertsége a demográfiai csoportokat tekintve általában a magánvállalkozók, a vezető beosztásúak, és a magas iskolai végzettségűek körében volt a legmagasabb. A felsorolt intézmények ismertsége ezzel szemben a nyugdíjasok, háztartásbeliek és a munkanélküliek között volt a legalacsonyabb. Ezek a csoportok általában hasonlóan vélekednek az EU intézményeinek szerepéről, és arról is, bíznak-e bennük.

A válaszadók korát tekintve az intézményeket általában a 25-39 évesek ismerik leginkább, és a legfiatalabbak (15-24 évesek) csoportja mellett a legtöbben ők tulajdonítanak nekik fontos szerepet. A felsorolt intézmények többsége is a 25-39

évesek bizalmát élvezi a leginkább, bár az Európai Tanácsban, az Európai Bíróságban, és az Európai Ombudsmanban a 15-24 éves korosztály tagjai bíznak leginkább.

A nemek szerinti különbségek alapján elmondható, hogy a magyar férfiak nagyobb arányban hallottak az egyes intézményekről, általában többen tulajdonítanak nekik fontos szerepet, és jobban is bíznak bennük, mint a nők.

Érdekes tény, hogy a magyarok az EU felsorolt kilenc intézménye közül hatról nagyobb arányban állították, hogy már hallottak róla, mint a 25 tagállam lakói átlagosan. Magyarországon az Európai Bíróságot, az Európai Központi Bankot és az Európai Számvevőszéket viszont kevésbé ismerik, mint átlagosan az EU országaiban.

3. Vélemények Magyarország Európai Unió tagságáról

Magyarországon 2004 őszén az ország uniós tagságának támogatottsága 49%-os volt, ezzel a tíz új tagállam között Magyarország a hetedik helyen áll a tagságot támogatók arányát tekintve. Az új tagországok között Litvániában mondták a legtöbben, hogy a tagság „jó dolog” (69%), őket követte Szlovákia (57%), majd Szlovénia, Észtország és Ciprus (egyenként 52%). A legkevésbé Lettországon (40%), Csehországban és Máltán (egyenként 45%) tartják jó dolognak a tagságot.

Az EU 25 tagállamát tekintve a tagság legalacsonyabb támogatottságát Nagy-Britanniában (38%), majd a frissen csatlakozott Lettországon, Csehországban és Máltán mérték. A tagságot illetően a leglelkesebbek a luxemburgiak (85%), az írek (77%), és a hollandok (75%). Magyarország 49%-os mutatója a régi tagországok közül leginkább a finn (48%) és svéd (48%) adatokkal egyezik meg.

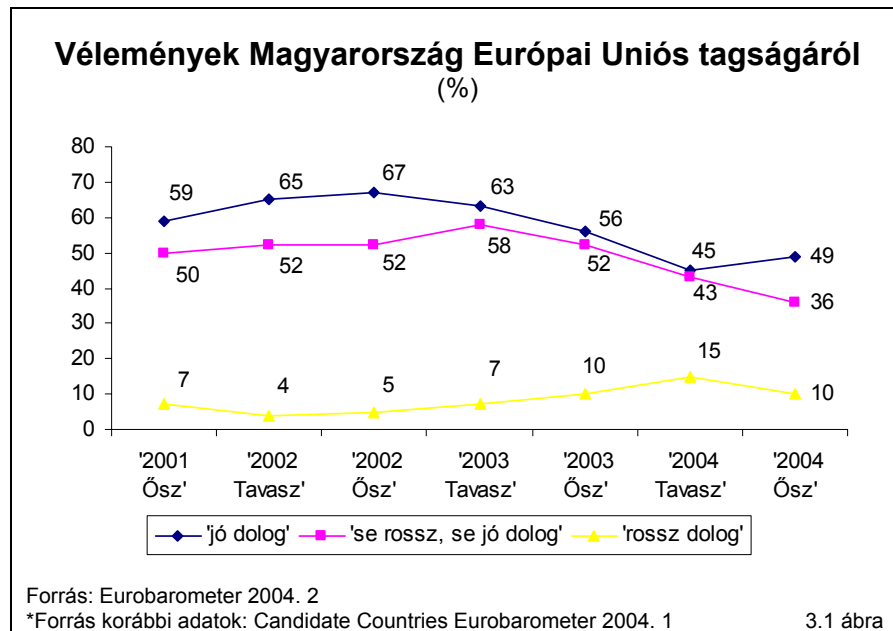
Az új tagországok közül Litvániában gondolják a legtöbben (78%), hogy mindent egybevetve országuknak előnye származott a tagságból. Utánuk a szlovákok (62%) és a szlovének (58%) tartják leginkább előnyösnek a tagságot. A magyarok kevesebb, mint fele (48%) véli, hogy hasznunkra vált a tagság, ezzel Magyarország a harmadik legkétkedőbb ország az új tagállamok között Ciprus (40%) és Csehország (42%) után.

3.1 Az uniós tagság támogatottságának változása

Magyarország Európai Unió tagságának támogatottsága folyamatosan növekedett 2002 őszéig, amikor a magyarok 67%-a vélte, hogy a tagság jó dolog lesz. A csatlakozási tárgyalások 2002 decemberi lezárulta után azonban egyre többen gondolták, hogy a belépés nem lesz jó dolog. Kétévnyi folyamatos esést követően a teljes jogú tagság támogatottsága 2004 tavaszán érte le mélypontját: ekkor a magyarok kevesebb, mint fele (45%) gondolta, hogy a tagság jó dolog lesz.

2004 tavasza, illetve a májusi csatlakozás óta azonban a trend megfordult, a támogatottság kissé növekedni kezdett, és csökkent azoknak a száma, akik bizonytalanok, vagy akik szerint a tagság rossz dolog.

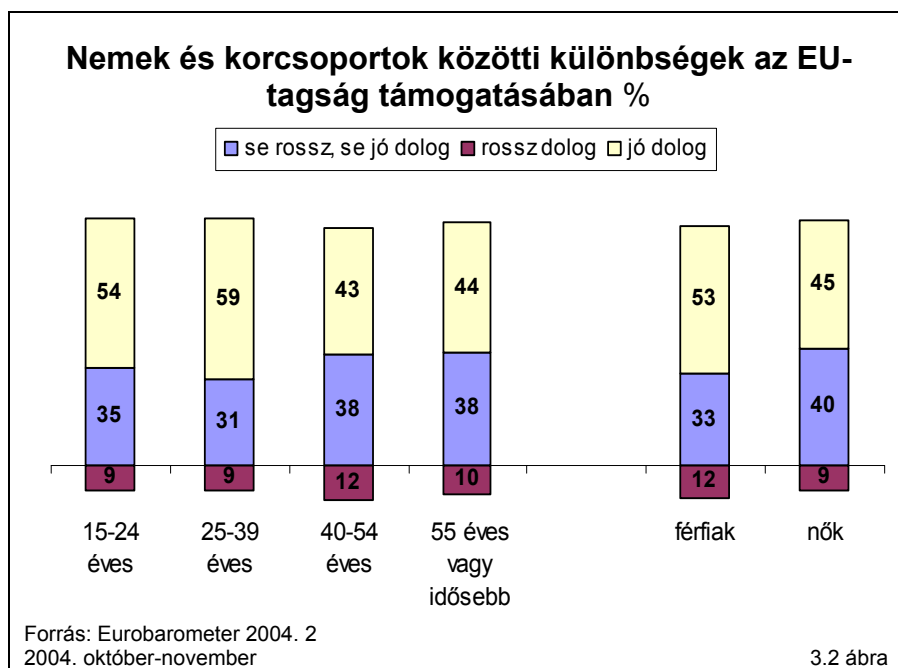
Az uniós tagság támogatottságának növekedése Magyarország mellett a legtöbb tagállamban is érzékelhető volt. A tíz újonnan csatlakozott országban 2004 tavasza óta átlagosan 7 százalékponttal (a magyarnál nagyobb arányban) nőtt a tagság támogatóinak száma, míg a 25 tagország egészét tekintve ez a növekedés 9 százalékpontos volt.

Míg az önmagukat baloldalinak vallók 61%-a tartja jó dolognak a tagságot, és csak 8%-uk ellenzi azt, a politikai jobboldal hívei között a támogatók aránya 50%-os, és 11%-uk gondolja úgy, hogy a tagság rossz dolog.

Foglalkozást tekintve a menedzserek és a diákok támogatják leginkább Magyarország uniós tagságát (73%, illetve 55%), míg a legkevésbé a háztartásbeliek (37%), a munkanélküliek (44%), és a nyugdíjasok (45%). A fizikai dolgozókkal kiegészülve ezekben a csoportokban ellenzik leginkább a tagságot, hozzávetőleg azonos arányban.

Az életkori csoportok szerint a 25-39 évesek között legnagyobb a tagság támogatottsága (59%), de a legfiatalabbak (15-24 évesek) több mint fele szerint is jó dolog a tagság (54%). A tagság támogatottsága a férfiak között magasabb, mint a nőknél (53%-45%), de több férfi mondta azt is, hogy a tagság rossz dolog (12%-9%).

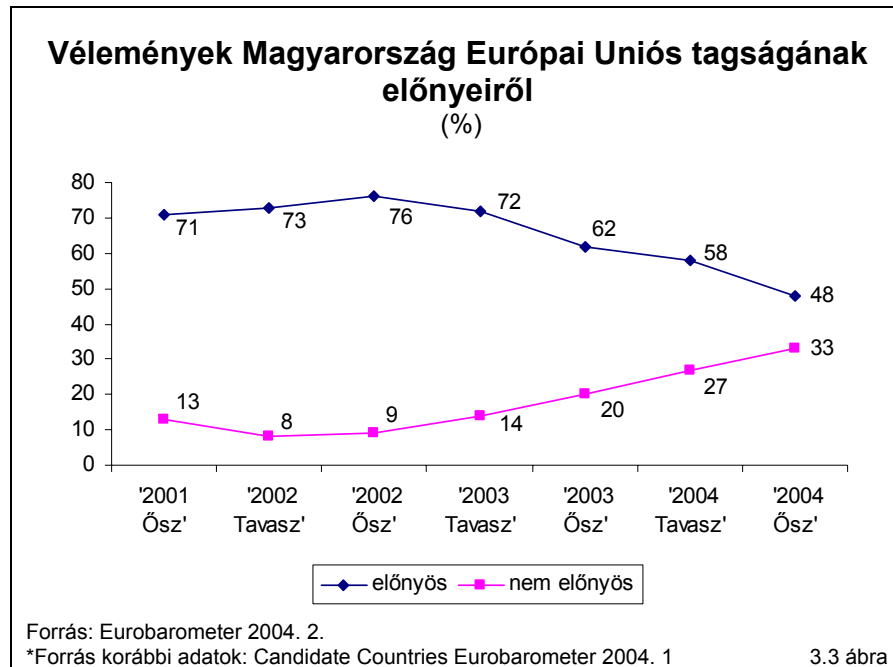
Iskolázottság alapján is eltérő hazánk uniós tagságának támogatottsága. A legnagyobb arányban azok támogatják, akik 20 éves koruk után fejezték be tanulmányaikat, vagy még tanulnak (64%-53%), míg legkevésbé az általános iskolai végzettségűek lelkesek (38%).

Az Európai Unió tagság előnyei

Érdekes módon válik el egymástól az emberek szerint az, hogy támogatják-e a tagságot, és hogy a tagság előnyös-e Magyarország számára. Eddig jóval többen állították, hogy a tagság előnyös az országnak, mint ahányan támogatták a tagságot; most a tagság támogatottságának emelkedésével és a tagságot előnyösnek tartók további csökkenésével ez az arány kiegyenlítődt.

2004 őszén a magyarok kevesebb, mint fele (48%) vélte úgy, hogy a tagság hazánk előnyére vált. A csatlakozás előtti, utolsó adatfelvételkor még a magyarok 58%-a remélte, hogy előnyös lesz a tagság – viszont csak 45%-a támogatta az ország belépését. Egyre többen vannak azonban azok, akik szerint a tagság előnytelen: 6 százalékponttal, 33%-ra nőtt az arányuk. Ennek ellenére a tagságot ellenzők aránya 10%-ra csökkent. Ezt az ellentmondást talán az „előny” szó értelmezése okozza: lehetséges, hogy a válaszadók szűken, csak anyagi előnyként értelmezték. Mivel a közbeszédben ez a leggyakrabban előforduló vitatéma a magyar tagsággal kapcsolatban (mennyi forráshoz jutunk, nettó befizetők leszünk-e), nem meglepő, hogy a magukat baloldalinak vallók 62% szerint az ország számára előnyös a tagság, a magukat centristának vagy jobboldalinak tekintőknek viszont csak kevesebb, mint fele gondolja így.

Míg a korábbi évek során Magyarország általában a csatlakozásra váró országok többségénél jobban számított arra, hogy a tagság előnyös lesz, a belépést követően a három legkétkedőbb ország közé került (Ciprussal és Csehországgal).

Bár a válaszadók 65%-a szerint a tagság megszerzése után Magyarország véleménye, illetve szavazata számít az EU-ban, a legtöbben (45%) úgy gondolják, hogy az egyéni véleményük, szavazatuk nem számít az unióban.

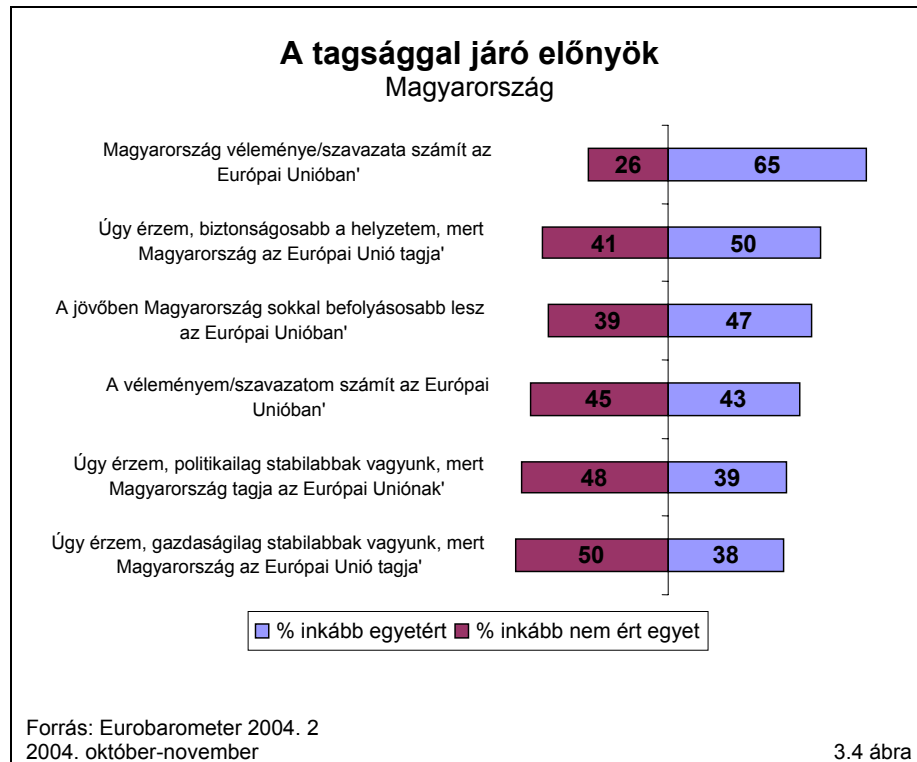
Az uniós tagság a magyarok többsége szerint eddig nem hozott sem politikai, sem pedig gazdasági stabilitást. A válaszadók 48%-a nem érzi úgy, hogy az ország politikailag stabilabb lenne, mert tagja az EU-nak. Ez az arány még magasabb (50%) a gazdasági stabilitást illetően.

Azok között, akik szerint általában Magyarország hasznára vált a tagság, a válaszadók háromnegyede véli úgy, hogy saját helyzete is biztonságosabb lett. E csoport 59%-a gondolja úgy, hogy uniós tagállamként politikailag stabilabb lett az ország, míg 31%-uk ezzel nem ért egyet. A csoport tagjainak 64%-a véli, hogy a tagság miatt nőtt Magyarország gazdasági stabilitása, 28% szerint viszont ez nincs így.

Leginkább a vállalkozók (61%) és a diákok (59%) állították, hogy helyzetük biztonságosabb lett az ország uniós taggá válásával, míg ez az arány a háztartásbeliek (40%), a fizikai munkások (45%) és a munkanélküliek (49%) körében a legalacsonyabb. Ugyanez a három csoport vélte úgy leginkább, hogy helyzete nem lett biztonságosabb.

Az életkor tekintetében leginkább a 25-39 évesek érzik helyzetüket biztonságosnak a tagság miatt (54%), de minden második 55 éves, vagy annál

idősebb válaszadó is ezt mondta. Leginkább a 40-54 évesek állították, hogy helyzetük nem lett biztonságosabb (46%). Érdekes, hogy a legfiatalabbak (15-24 évesek) a legmegosztottabbak a kérdésben: 54% szerint biztonságosabb lett az életük, míg 44% szerint nem.

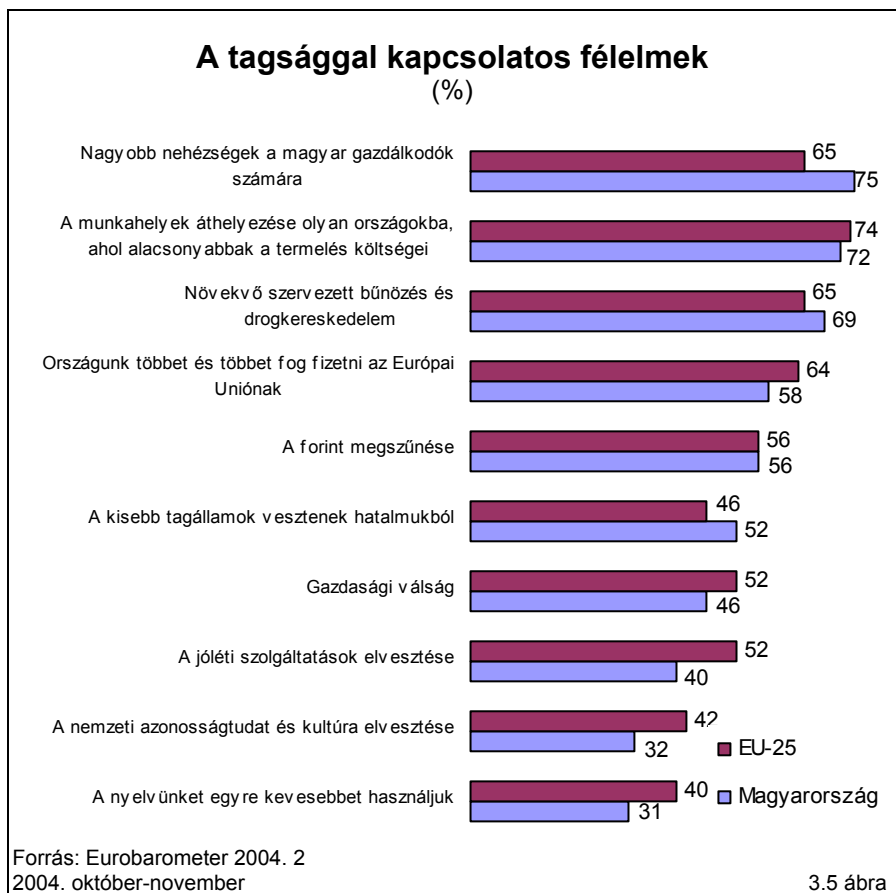

Érdekes eredményt hozott a vélemények földrajzi eloszlásának vizsgálata. Legnagyobb arányban a Nyugat-Dunántúlon, illetve Észak-Magyarországon élők mondták azt, hogy a tagsággal helyzetük biztonságosabb lett (61%, ill. 57%), míg az egyetlen országrész, ahol a többség szerint ez nem így van, a Dél-Dunántúl volt. Ezen a területen a válaszadók 55%-a nem érezte biztonságosabbnak helyzetét az uniós tagság miatt. A tagság gazdasági hatásait szintén a Nyugat-Dunántúliak ítélték meg a legkedvezőbben: az itteni válaszadók 48%-a szerint a tagság gazdasági stabilitást hoz. Az összes többi országrészben a válaszadók többsége ellenkező választ adott.

Az Európai Unió tagsággal kapcsolatos félelmek

A magyarok között az uniós tagsággal kapcsolatos félelmek között a legfontosabb a magyar gazdálkodók nehézségeivel kapcsolatos aggodalmak állnak, ezt a válaszadók 75%-a jelölte meg. Az ezzel kapcsolatos aggodalmak a Nyugat-Dunántúlon (80%), és a Dél-Dunántúlon a legnagyobbak (80%, illetve 86%). A legkisebb arányban az Észak-Dunántúlon és Észak-Magyarországon emelték ki ezt a területet (68%, illetve 66%).

A csatlakozással kapcsolatos félelmek között a második helyen a munkanélküliség növekedése – azaz a munkahelyek áthelyezése – áll (72%), ezt pedig a növekvő szervezett bűnözés és a drogkereskedelemtől való félelem követi (69%). A munkanélküliséggel és a bűnözéssel kapcsolatos félelmek említésének aránya Magyarországon és az EU 25 államának átlagában hasonló volt. Az EU államaiban viszont többen tartanak attól, hogy országuk többet és többet fog fizetni az Európai Uniónak.

Sokkal jobban tartanak a kisebb tagállamok befolyásának csökkenésétől hazánkban (52%), mint az EU országaiban átlagosan (46%). A jelenlegi tagállamok közül Szlovéniában, Szlovákiában és Máltán félnek ettől a leginkább (egyenként 55%), de figyelemre méltó, hogy a legnagyobb új tagországban, Lengyelországban is hasonlóan magas az ettől tartók aránya.

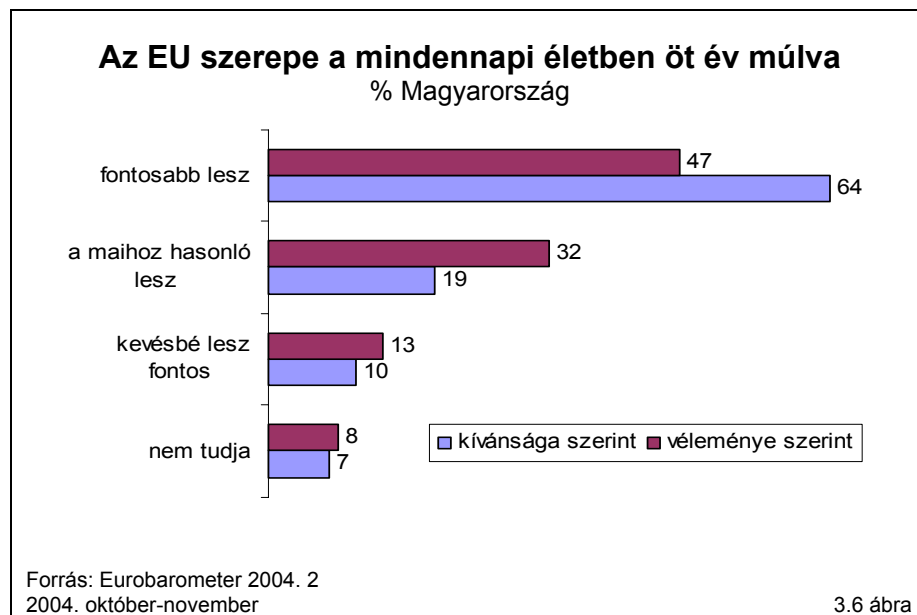
A gazdasági válságtól Magyarországon legkevésbé a vállalkozók, és menedzserek tartanak (36%, illetve 23%), míg a legnagyobb arányban a fizikai dolgozók (52%), a nyugdíjasok (49%) és a háztartásbeliek (46%) jelölték meg ebbéli félelmeiket. A politikai beállítottságot tekintve a magukat baloldalinak vallók 36%-a, a jobboldaliak között pedig 43% tart a gazdasági krízis kialakulásától.

A nemzeti azonosságtudat és kultúra elvesztésétől, illetve a magyar nyelv háttérbe szorulásától a legnagyobb arányban a 15-24 évesek (40%), a hazai vállalkozók (43%), és a magasabb iskolai végzettségűek (30%) tartanak.

Az Európai Unió a mindennapi életben

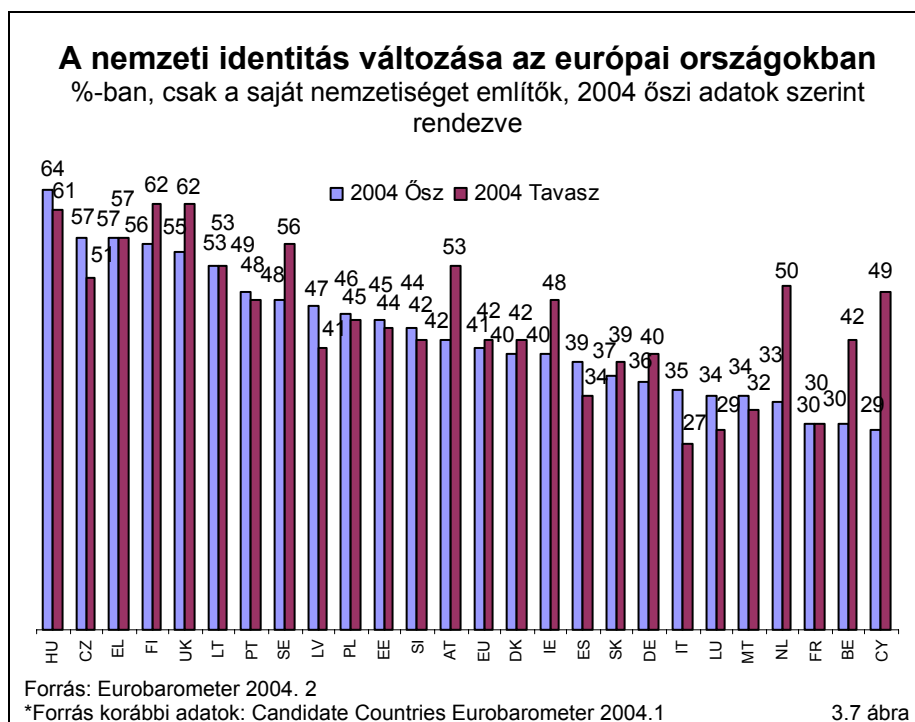
A magyarok 47%-ának véleménye szerint mindennapi életükben az EU öt év múlva a jelenleginél fontosabb szerepet fog játszani. Közel minden harmadik magyar szerint az EU nem lesz fontosabb, mint manapság, és 13% véli úgy, hogy a jelenleginél kisebb szerepe lesz az uniónak a mindennapokban.

A válaszadók 64%-a nyilatkozta, hogy szeretné, ha az EU fontosabb szerepet töltené be az életében öt év múlva, és csak minden tizedik magyar szeretné, ha kevésbé befolyásolná életét az unió.

3.2 Európai identitás

Az EU 25 tagállama közül Magyarországon rendelkeznek az emberek a legkevésbé európai identitással. A hazánkban megkérdezettek 64%-a saját magát a közeli jövőbe tekintve csakis magyarnak vallja. Ezzel szemben a ciprusiak, a belgák és a franciák rendelkeznek leginkább európai identitással is.

Figyelemre méltó, hogy a legutóbbi, a csatlakozás előtti felmérés óta 3 százalékponttal növekedett azoknak az aránya, akik magukat csakis magyarnak tekintik. 2004 tavaszán a finnek és a britek után Magyarország a harmadik volt a nemzeti identitás kizárólagossága szempontjából. 2004 őszére 11 tagországban – ebből 7 új tagállamban – növekedett nemzeti identitás fontossága, 11 tagországban csökkent, 3 tagállamban pedig nem változott.

A magyarok további 32%-a úgy nyilatkozott, hogy magyarnak és európainak vallja magát, de csak 2%-uk említette ezt fordított sorrendben, azaz ilyen arányban tartják magukat elsősorban európainak és másodsorban magyarnak. A válaszadók 1%-a tartja magát csakis európainak.

Az átlagnál jóval kevesebben érzik magukat európainak is a nyugdíjasok, a kistelepülésen élők, a munkanélküliek és az alacsony iskolai végzettségűek között. Kizárólag magyarnak érzi magát azok döntő többsége, akinek rossz véleménye van az EU-ról, ellenzi Magyarország uniós tagságát és a további bővítést.

Azok között, akik szerint Magyarország uniós tagsága jó dolog, csupán 54% vallja magát csakis magyarnak, 42% inkább magyarnak és európainak tartja magát, és 2% csakis európai identitással rendelkezik. Ezzel szemben azok körében, akik szerint a tagság rossz dolog, 94% tartja magát kizárólag magyarnak, 1% pedig magyarnak és európainak.

A fenti kérdést úgy is feltették az embereknek, hogy sorrendbe állíthatták az európai és a magyar identitást. Ebben az esetben 10%-kal kevesebben, 54% vallotta magát kizárólag magyarnak; 34% elsősorban magyarnak, és másodsorban európainak tartja magát, és 9% számára mindkét identitás egyformán fontos.

4. Mit jelent az Európai Unió?

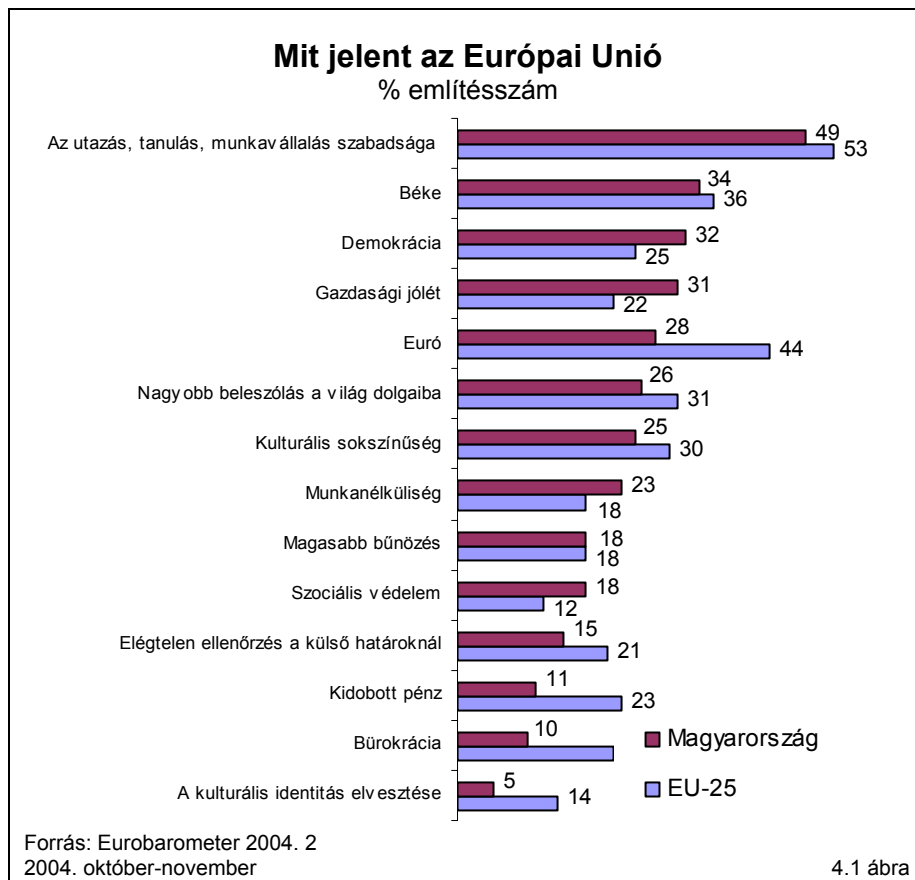
Ebben a fejezetben az Európai Unióról kialakult képről lesz szó, illetve arról, hogy milyen szerepet játszik az EU Magyarországon és a nemzetközi életben. Arra is kitérünk, hogy egy frissen csatlakozott tagország lakóiként a magyarok milyen területeken szeretnék, ha az EU közösen hozna döntéseket a magyar vezetőkkel, illetve melyek azok a kérdések, amelyekkel a polgárok többsége szerint csakis nemzeti szinten szabad foglalkozni.

4.1 Az Európai Unióról kialakult kép

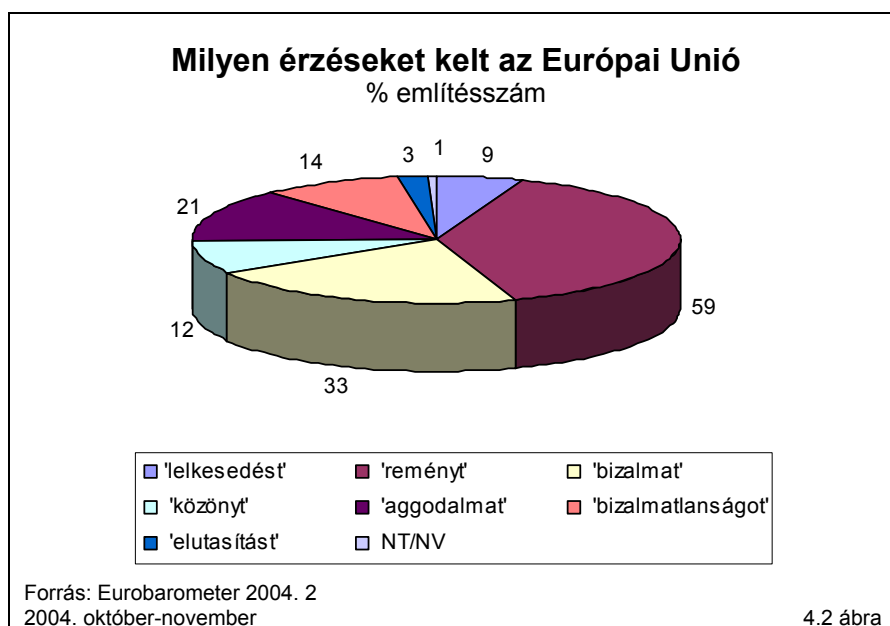
Ahogy a legutóbbi felmérésben, 2004 őszén is a legtöbben az utazás, tanulás és munkavállalás szabadságát jelölték meg, amikor az EU-val kapcsolatos asszociációiról kérdezték őket. Ám az ezt említők aránya a 2004 tavaszi 56%-ról 49%-ra csökkent, amiben közrejátszhatott a régi tagországokban a csatlakozás után bevezetett munkavállalási korlátozások ismertté válása is. Leginkább a fiataloknak (15-24 éveseknek) jutott eszébe a fenti három dolog (66%), a foglalkozást tekintve pedig a diákok (71%) után a vállalkozók között jelölték meg ezt a választ a legnagyobb arányban (66%).

Minden korcsoportban, foglalkozási csoportban a relatív többség a 3 szabadságot említette legelsősorban, kivéve az 55 évnél idősebbek, valamint a nyugdíjasok: ők a békét említették elsősorban (mindkét csoportban 40%).

Az EU átlagában a magyarnál kisebb mértékben gondolnak az emberek a gazdasági jólétre, viszont – miután a legtöbb régi tagállamban már euróval fizetnek – sokkal többen azonosítják az uniót a közös pénznemmel. A magyarok között a foglalkozást tekintve leginkább a diákok és a menedzserek (42%), illetve a fizikai munkások (33%) és háztartásbeliek (31%) azonosítják az uniót a gazdasági jóléttel.

Az EU-ról alkotott kép Magyarországon alapvetően kedvező: a 14 felsorolt jellemző közül az említések gyakoriságát tekintve az első 7 helyen pozitív jellemzők állnak. A negatív jellemzők között a legtöbben (23%) a munkanélküliséget említették, amelyet a magasabb bűnözés követ (18%). Ezt a két területet a magyarok az EU átlagával megegyező, vagy nagyobb arányban jelölték meg. Azok, akik nem támogatják Magyarország uniós tagságát, és akik nem bíznak az EU-ban a fenti kettő mellett még a pénzpiacizálást említették az EU fontos jellemzőjeként.

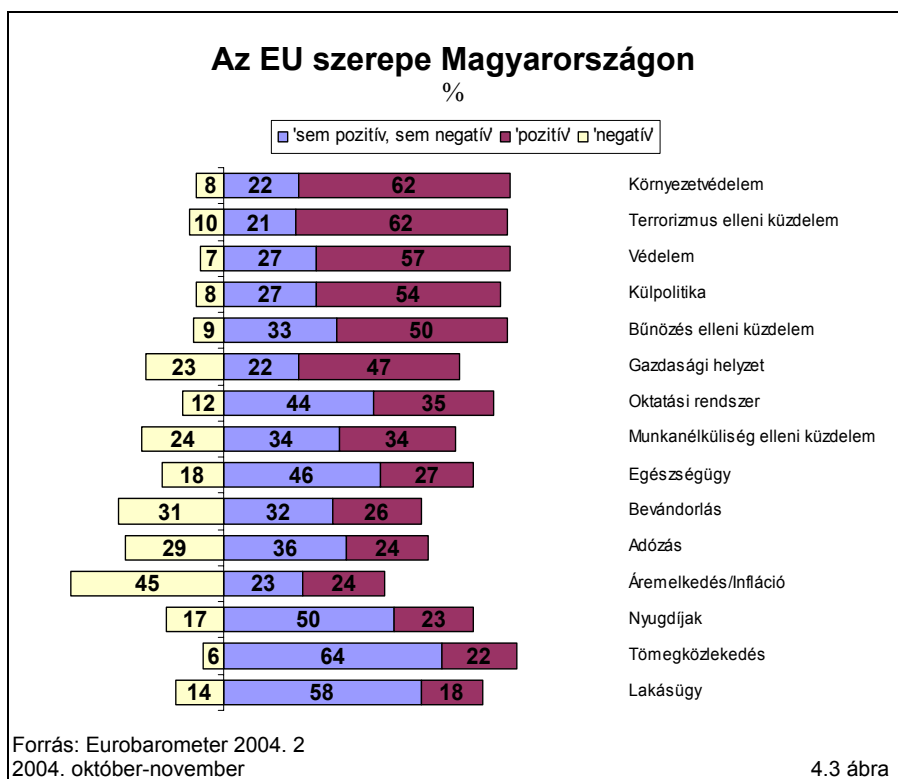
Arra a kérdésre, hogy milyen érzéseket kelt az Európai Unió, a magyarok többsége a reményt (59%), illetve a bizalmat (33%) említette. Ugyanakkor a válaszadók 21%-a számára az unió aggodalmat, 14%-a számára pedig bizalmatlanságot kelt. A megkérdezettek 12%-ának leginkább a közöny érzését jelképezi az unió.

4.2 Az Európai Unió szerepe

A magyarok legnagyobb része a környezetvédelem és a terrorizmus elleni küzdelem területén tulajdonít pozitív szerepet az Uniónak (mindkét területet 62% említette). Legnagyobb arányban a fiatalok, magasabb iskolai végzettségűek, a vállalkozók, illetve a háztartásbeliek, valamint a nagyvárosokban élők szerint van kedvező hatása az Uniónak ezeken a területeken.

Az EU segíthet a védelem, külpolitika problémáinak kezelésében is – a válaszadók 57%-a, illetve 54%-a szerint. Azok között, akik támogatják az Európai Unió közös külpolitikáját, 64% szerint a védelemben is pozitív szerepet játszik az unió.

Az unió szerepvállalása ezeken a területeken kívül szintén pozitív a magyarok szerint a bűnözés elleni küzdelemben (50%), valamint a magyar gazdasági helyzet alakításában (47%). Az eurót támogató magyarok 71%-a szerint pozitív, és csak 17%-a szerint negatív az EU szerepe a magyar gazdaság általános helyzetének szempontjából.

Magyarország számára az EU leginkább az árak emelkedésében játszik negatív szerepet. A legnagyobb arányban a háztartásbeliek (60%) és a vállalkozók (48%) emelték ki ezt a területet. Szintén sokan vélekednek így a 15-24, és a 25-39 évesek körében is (mindkét korcsoportban 48%).

A magyarok szerint az a két terület, ahol az EU-nak leginkább sem pozitív, sem negatív szerepe sincs, a tömegközlekedés (64%) és a lakásügy (58%). De sokan gondolják, hogy az EU-nak semleges szerepe van a nyugdíjak (50%), az egészségügy (46%), és az oktatás területén (44%) is – ezek a területek valóban alapvetően nemzeti hatáskörbe tartoznak.

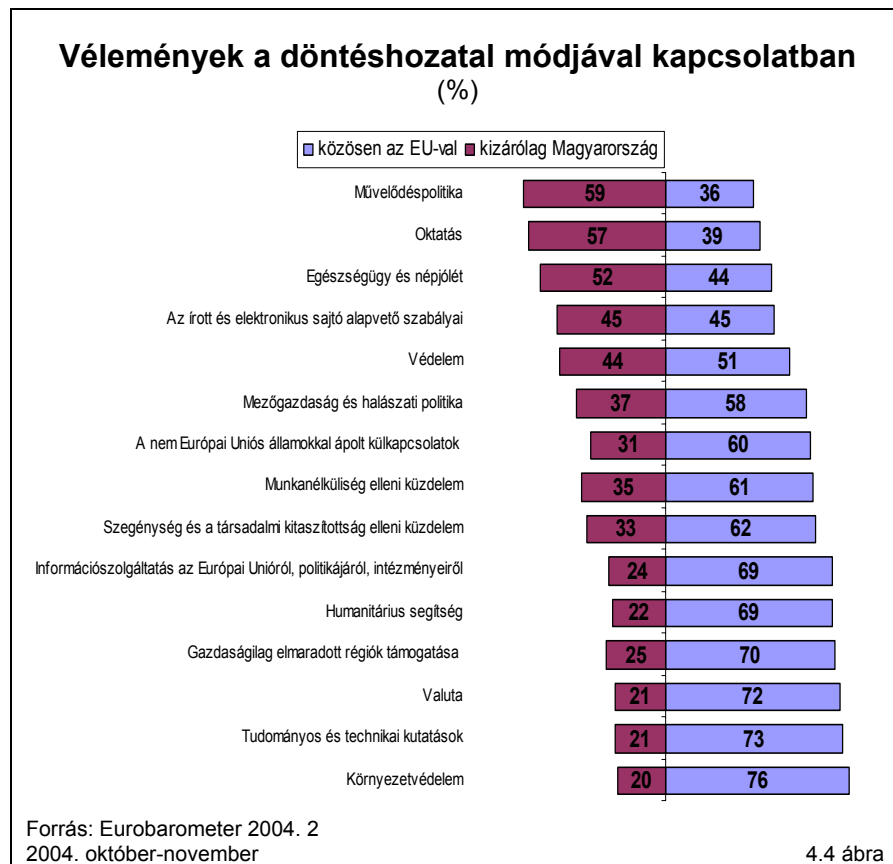
A döntéshozatal módja Magyarországon

Mely stratégiai területeken döntsön hazánk egyedül, illetve milyen kérdésekben van szükség az Európai Unióval való közös elhatározásra? A magyarok a felsorolt 15 terület közül 11-ben engednék beleszólást az EU-nak a hazai döntéshozatalba.

A legnagyobb arányban a környezetvédelemről, illetve a tudományos, technikai kutatásokról dönthetne együtt Magyarország és az EU – a megkérdezettek 76%-a, illetve 73%-a szerint. Uniós beleszólást kell engedni a valutával, a gazdaságilag elmaradott térségek támogatásával, valamint a humanitárius

segítséggel kapcsolatos kérdésekbe is. Ezt a magyarok 72, 70, illetve 69%-a állította.

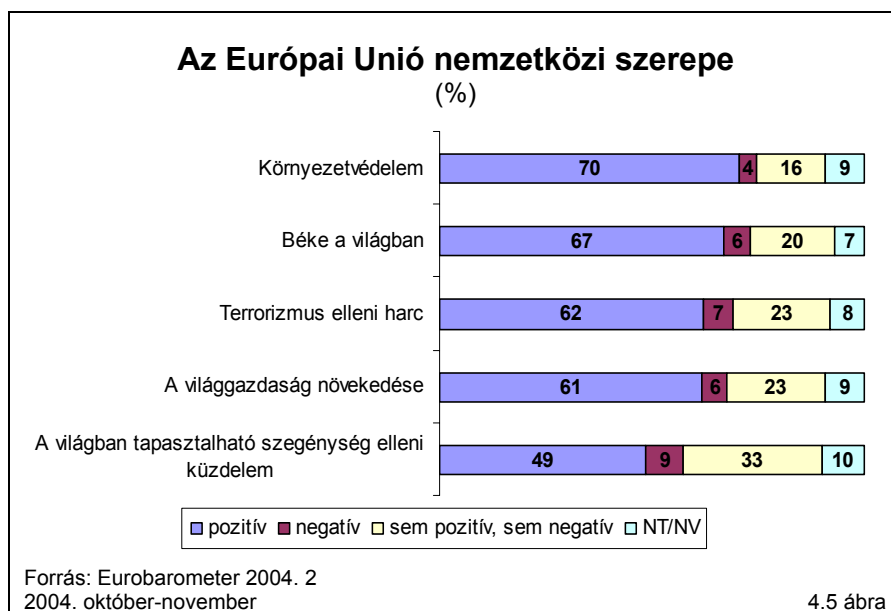
Közös döntésen kell alapulnia az uniós információszolgáltatásnak (69%), a szegénység és munkanélküliség elleni küzdelemnek (62%, illetve 61%), az EU-n kívüli államokkal ápolat külkapcsolatoknak (60%), és a mezőgazdaságnak (58%).

A magyarok alig több mint fele (51%) állította, hogy a védelmi politikákban közös döntéshozatalra van szükség, és 44% úgy vélte, hogy a védelem csakis magyar döntéseken alapulhat. Legkevésbé a kultúrába és az egészségügybe engednének beleszólást az uniónak a magyarok.

Az EU nemzetközi szerepe

Nemzetközi szinten a magyarok legnagyobb arányban szintén a környezetvédelem területén tulajdonítanak pozitív szerepet az EU-nak (70% említette). Az uniónak a magyar válaszadók szerint ezután a világbéke eléréséért folytatott munka területén van pozitív szerepe (67%), és a terrorizmus elleni harcban (62%).

Jobban megoszlanak a vélemények az unió világgazdasági növekedéssel, valamint a szegénység elleni harccal kapcsolatos szerepéről. Bár a magyarok többsége (61% és 49%) szerint e területeken is pozitív szerepe van az uniónak, 23%, illetve 33% azt mondta, az EU szerepe inkább közömbös.

5. Az Európai Unió fejlődése és stratégiai céljai

Az unió tagjaként Magyarország véleménye a többi tagállamhoz hasonlóan döntő lehet bizonyos közös célok, illetve politikák kidolgozásában, és végrehajtásában.

A magyarok legnagyobb arányban a munkanélküliség, illetve a szegénység elleni küzdelmet tartják az EU kívánatos prioritásai közül a legfontosabbnak. Ezt a legnagyobb arányban a fizikai munkások és a háztartásbeliek vélik így (mindkét csoportban 59%). A magyarok között annál inkább csökken e két terület fontossága, minél nagyobb településen élnek (falvak 60%, kisvárosok 57%, nagyvárosok 51%). A harmadik legfontosabb feladat a magyarok véleménye szerint a béke és a biztonság fenntartása, (45%vélekedett így).

Az euró sikeres bevezetését csak a magyarok 16%-a jelölte meg prioritásként – az EU 25 tagállamának átlaga ebben a kérdésben 10%-os volt. Azok között a tagállamok között, ahol már bevezették az eurót, a válaszok aránya 6% (Hollandia) és 15% (Ausztria) között szóródott. Ezt a feladatot Magyarországon a vállalkozók, és a menedzserek (egyenként 24%) és a háztartásbeliek (25%) az átlagnál nagyobb arányban tartják fontosnak.

Mérsékeltebben fontos a magyarok számára az élelmiszerek minőségének garantálása, valamint a fogyasztóvédelem (13%, illetve 9% említette). A háztartásbeliek (24%, illetve 11%), valamint a nagyvárosokban élők (19%, illetve 11%) az átlagnál fontosabbnak tekintik ezt a két területet.

Az Európai Unió kívánatos prioritásai %		
	Magyar- ország	EU-25
A munkanélküliség elleni küzdelem	56	44
A szegénység és a társadalmi kirekesztettség elleni küzdelem	50	40
A béke és biztonság fenntartása Európában	45	34
A szervezett bűnözés, és a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem	24	30
Terrorizmus elleni küzdelem	22	19
A környezet védelme	22	27
A közös európai fizetőeszköz, az Euró sikeres bevezetése	16	10
Az élelmiszer termékek minőségének garantálása	13	8
A fogyasztók védelme, és más termékek minőségének garantálása	9	16
Az EU-ról, annak politikájáról, intézményeiről szóló bővebb felvilágosítás segítségével közelebb kerülni az európai polgárokhoz	9	6
Az EU sikeres bővítése az új tagországok befogadásával	7	5
Az egyének jogainak garantálása és a demokratikus elvek tiszteletben tartása Európa-szerte	6	14
Az illegális bevándorlás elleni küzdelem	5	15
Az Európai Unió politikai és diplomáciai fontosságának erősítése világszerte	3	6
Az Európai Unió szervezetének és működésének reformja	2	5
Egyéb	2	1

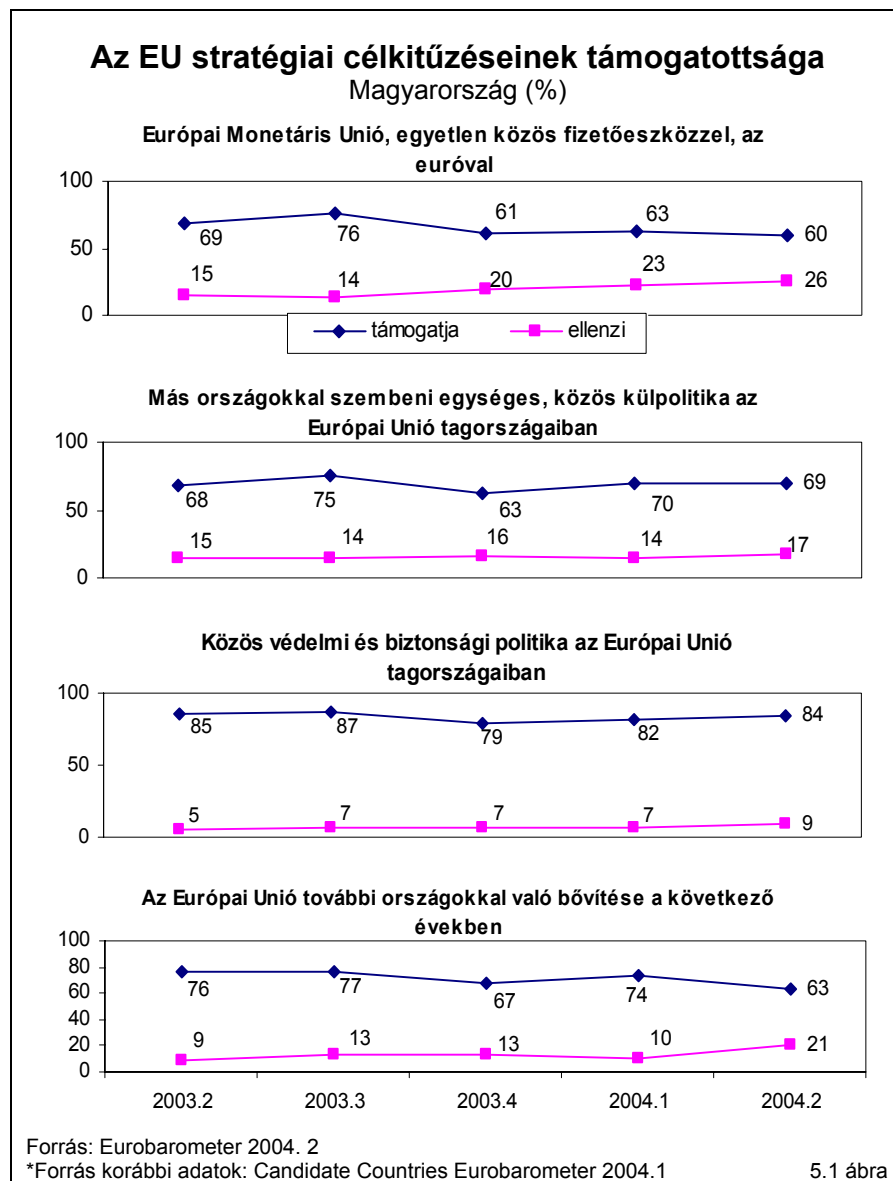
Az EU lakói átlagosan közel háromszor nagyobb arányban emelték ki a fontos feladatok között az illegális bevándorlás elleni küzdelmet, valamint a demokratikus jogok tiszteletben tartását, mint a magyarok. E két kérdést Magyarországon csak 5% és 6% említette.

Hazánkban és az EU átlagát tekintve is legkevésbé az EU intézményi és működési reformját tartják prioritásnak az emberek. Magyarországon 2%, az EU tagállamaiban átlagosan 5% szerint kellene erre a területre nagyobb figyelmet szentelni.

5.1 Az Európai Unió céljainak támogatása

Az unió felsorolt stratégiai céljai közül Magyarországon legnagyobb arányban a közös védelmi és biztonsági politikát támogatják (84%), ezt követi a közös

külpolitika (69%), a további bővítés (63%), valamint az Európai Monetáris Unió, egységes fizetőeszközzel (60%).

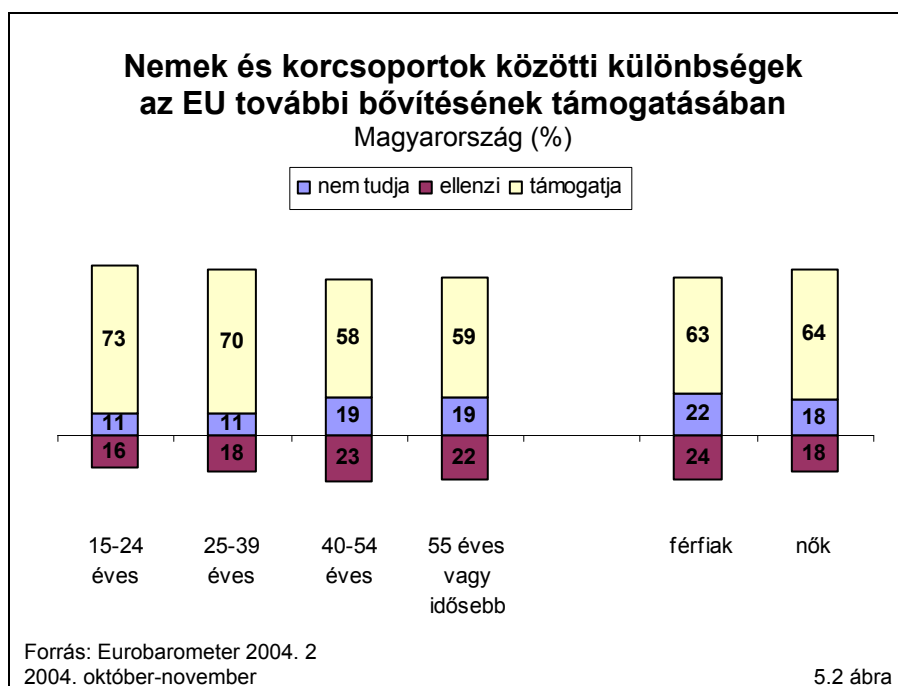

A 2004 tavaszán történt adatfelvétel óta a stratégiai célok támogatottsága keveset változott. Kivétel ez alól az EU további bővítésének támogatottsága: már teljes jogú tagként a támogatás aránya 74%-ról 63%-ra csökkent.

Az EU további bővítése

2004 tavasza, illetve az uniós tagság 2004. májusi elnyerése óta 9 százalékponttal csökkent azoknak az aránya, akik támogatják új tagállamok felvételét az unióba. Eközben több mint a duplájára emelkedett a magyarok között azoknak az aránya, akik ellenzik a további bővítést (21%).

A további bővítést leginkább a vállalkozók és vezetők (mindkét esetben 71%), valamint a diákok (75%), legkevésbé pedig a háztartásbeliek (53%) és a munkanélküliek (58%) támogatják. Az életkort tekintve a legfiatalabbak (15-24 évesek) látnák legszívesebben az új tagállamokat (73%), míg a 40-54 évesek csak 58% támogatja a jövőbeli bővítést.

A magukat politikai orientáltság szempontjából baloldalinak mondók 70%-a, a jobboldaliak 61%-a ért egyet a további bővítéssel. Az ellenzők tábora a jobboldaliak között nagyobb: 26%-uk veti el az új tagállamok felvételét. Ez az arány a baloldaliaknál 18%.

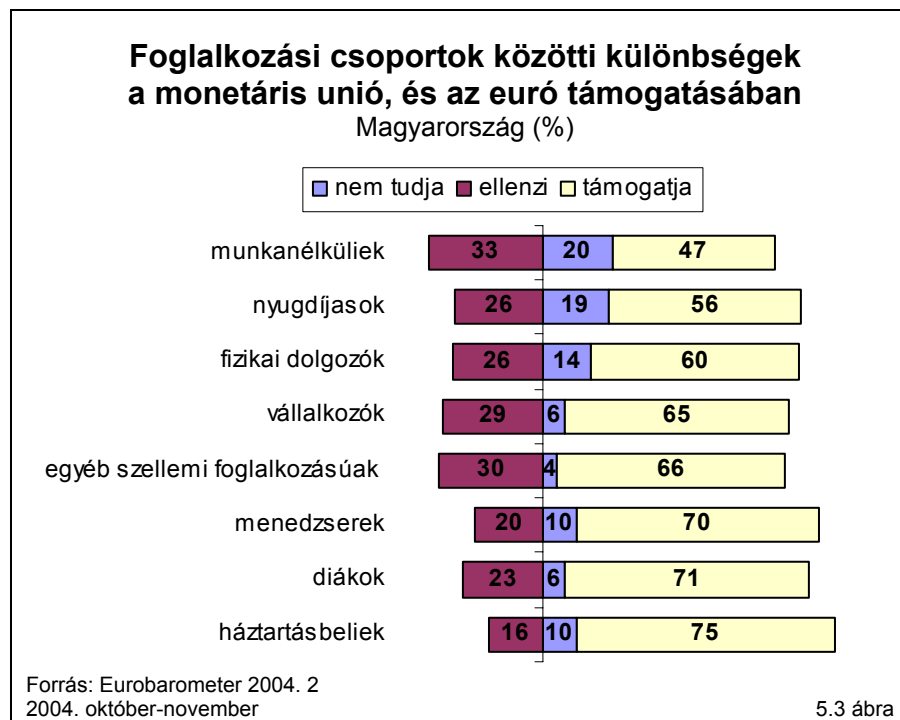
A támogatottság csökkenésének ellenére a magyarok még mindig lelkesebbek a további bővítéssel kapcsolatban, mint az EU lakói átlagosan: a 25 tagállamot tekintve 53% támogatja, 35% ellenzi az újabb tagok belépését. Magyarország az EU 25 tagországának listáján a 9. a további bővítés támogatottságának szempontjából.

A legnagyobb arányban három új tagállamban, Lengyelországban (78%), Litvániában (76%) és Szlovéniában (75%) támogatják a további bővítést, a legkevésbé pedig három régi tagállamban – a luxemburgiak 38%-a, a németek 36% és az osztrákok mindössze 28%-a látna szívesen új országokat a tagállamok között.

Az egységes fizetőeszköz, az euró

Az Európai Monetáris Uniót (EMU), illetve a közös európai fizetőeszközt, az eurót a magyarok 60%-a támogatja, 26%-a pedig ellenzi. Az ellenzők táborának aránya 2003 eleje óta 2004 őszén volt a legmagasabb.

Érdekes, hogy az eurót legnagyobb arányban a háztartásbeliek (75%) támogatják, a legkevésbé pedig a munkanélküliek (47%). A vállalkozók 65%-a támogatja, 29%-a pedig ellenzi a közös valutát. Az eurót a 15-24 évesek támogatják leginkább (72%) a korcsoportok közül, a legtöbb ellenzője pedig a 40-54 évesek között található (29%).

Azok között, akik az uniós tagságot jó dolognak tartják, 80% nyilatkozta, hogy a közös fizetőeszközt is támogatja. Figyelemre méltó, hogy az eurót a politikai szempontból magukat baloldaliaknak és jobboldaliaknak vallók azonos arányban támogatják (65% és 64%), illetve vetik el (mindkét csoportban 24%).

A régi tagállamok között a közös fizetőeszközt az azt már pénztárcájukban hordó belgák és írek támogatják leginkább (89% és 85%). Az új tagállamok közül az euró bevezetéséhez szükséges kritériumok teljesítésében jól álló Szlovénia támogatja legnagyobb arányban (87%) az európai valutát. Az ellenzők között már szinte hagyományosan Nagy-Britannia és Svédország vezet (31% és 46% támogatja).

Közös kül-, biztonsági és védelmi politika

A magyarok 69%-a támogatja az EU közös külpolitikáját, és 84%-uk egyetért azzal, hogy az uniónak közös biztonsági és védelmi politikája legyen. A

nemzetközi válságok esetére a magyarok 75%-a fontosnak tartja, hogy az EU tagállamainak egységes álláspontot kellene kialakítaniuk. A válaszadók 75%-a pedig támogatja egy gyors reagálású európai hadtest létrehozását is, amely válságok esetén gyorsan bevethető.

Az Európai Unió közös kül-, biztonsági és védelmi politikája				
	Magyarország		EU-25	
	Inkább egyetért	Inkább nem ért egyet	Inkább egyetért	Inkább nem ért egyet
Az Európai Uniónak legyen egy gyors reagálású hadteste, amelyet nemzetközi válságok esetén gyorsan a helyszínre lehet küldeni	75	15	71	20
A nemzetközi válságok esetén az Európai Unió tagállamainak egységes álláspontot kellene kialakítaniuk	83	9	83	9
Az Európai Uniónak legyen egy saját külügyminisztere, aki szószólója lehetne a közös Európai Unió álláspontnak	70	16	67	20
Az Európai Unió legyen tagja az ENSZ Biztonsági Tanácsának	72	10	71	16
A semlegességet választó tagállamoknak legyen beleszólása az Európai Unió külpolitikájába	35	49	55	30
Az Európai Unió külpolitikája legyen független az Egyesült Államok külpolitikájától	80	10	82	9
Az Európai Uniónak garantálnia kell az emberi jogokat minden tagállamában, még ha az ellentétes is néhány tagállam akaratával	85	6	83	8
Az Európai Uniónak azon kell dolgoznia, hogy garantálja az emberi jogokat a világban, még ha ez ellentétes is néhány más állam akaratával	79	10	79	12
Az Európai Uniónak legyen egységes bevándorlási politikája az Európai Unión kívüli nemzetek számára	76	13	76	14
Az Európai Uniónak legyen egységes menekültügyi politikája a menekültek számára	80	10	75	15

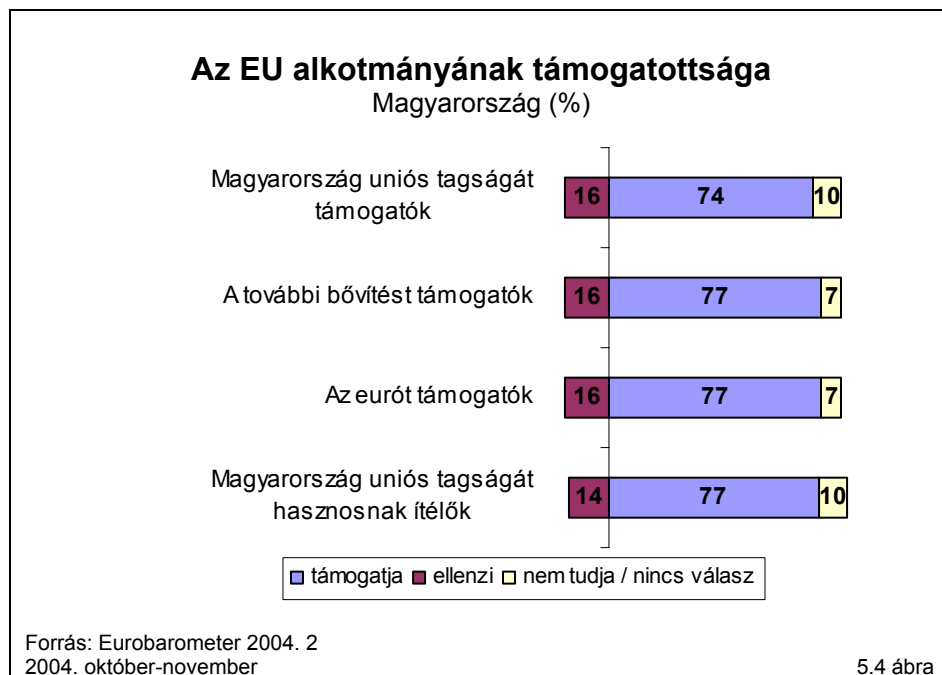
A magyarok magas arányban támogatják azt, hogy az Európai Uniónak legyen egységes politikája a bevándorlás és a menekültek kezelésének ügyében (76%, illetve 80% mondta ezt).

A közös biztonsági és védelmi politikát a tagállamok közül legnagyobb arányban a belgák (90%), a szlovének (88%), és a németek (87%) támogatják. A legkevésbé Svédország (55%), Írország (56%) és Málta (59%) támogatja ezt a politikát.

5.2 Az Európai Unió alkotmánya

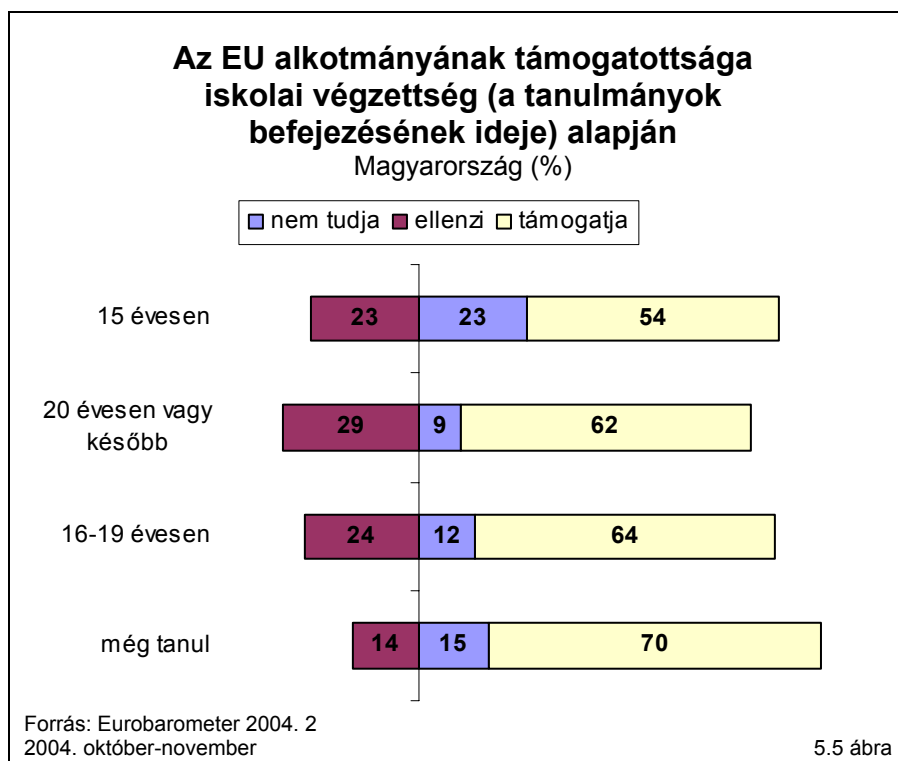
Magyarországon – amelynek parlamentje Litvánia után a tagállamok között másodikként már ratifikálta az Európai Alkotmányt – a megkérdezettek 62%-a állította, hogy egyetért azzal, hogy egy közös alaptörvény jöjjön létre az unióban (bár az Európai Unió szervezetének és működésének reformját csak 2% tartja fontos célnak). A magyarok 23%-a ezzel a stratégiai céllal nem értett egyet, míg a bizonytalanok tábora, azaz akik erre a kérdésre nem tudtak válaszolni 15%-os volt.

Az Európai Alkotmányos Szerződésről kialakított vélemény illeszkedik az EU-ról általában kialakított képbe: akik nem bíznak az EU-ban, vagy nem támogatják a csatlakozást, azok ellenzik az alkotmányt is. Azok például, akik szerint az EU tagság rossz dolog, 52% elveti az alkotmányt, és csak 26% támogatja.

Az európai alkotmányt általában véve a legfiatalabbak és a magasabb iskolai végzettségűek támogatják a leginkább (66 és 62%) Magyarországon, míg az idősek és az alacsony iskolázottságúak a legkevésbé (57 és 54%). Kiemelkedően magas azok között az alkotmány támogatottsága, akik még tanulnak (70%).

A foglalkozási csoportokat tekintve is viszonylag kicsi a különbség a támogatottságban, érdekes viszont, hogy a menedzserek az átlagnál magasabb arányban (37%) ellenzik a közös alaptörvényt.

A 25 tagállam lakóinak átlagosan 68%-a támogatja az EU alkotmányát, és 17%-uk ellenzi azt. A támogatók arányát tekintve Magyarország a 17. a 25 tagország rangsorában, míg az alkotmányt ellenzők aránya szempontjából a dánok, a finnek, a britek és a svédek után az ötödik. A 10 újonnan csatlakozó ország közül az ellenzők táborában Magyarország a legnagyobb.

A tagállamok közül leginkább Belgiumban (81%), Szlovéniában (80%), és Németországban (79%), a legkevésbé pedig Dániában (44%), Nagy-Britanniában (49%) és Svédországban (50%) támogatják az alkotmányt. Az ellenzők aránya pedig a korábban említetteknek megfelelően Dániában (36%), Finnországban (35%) és Nagy-Britanniában (29%) a legmagasabb.

Összegzés

Élethelyzetüket, saját egzisztenciájukat tekintve a magyarok 2004 őszén optimistábbak voltak, mint korábban. Ennek ellenére sokan – talán az azonnali változások elmaradása miatt – csalódottnak érzik magukat néhány hónappal Magyarország 2004 májusi csatlakozása után.

A legtöbben a munkanélküliséget és a gazdasági helyzet romlását emelték ki azok közül a problémák közül, amelyekkel ma Magyarország szembenéz. Az uniós tagsággal kapcsolatos félelmek között még mindig a gazdálkodók nehéz megélhetését illető aggodalmak a legerősebbek.

Hazánk 2004 májusa óta tagja az Európai Uniónak, a tagság hazai támogatottsága pedig a csatlakozás óta – a korábbi fokozatos esés után - újra emelkedni kezdett.

Csökkenet viszont az Európai Unió további bővítésének hazai támogatása. A magyarok túlnyomó többsége továbbra is támogatja az eurót, a közös kül-, védelmi és biztonsági politikát, valamint az EU alkotmányát is.

A magyarok többsége szívesen látná, ha az ország az EU-val közösen hozná meg a legfontosabb döntések többségét, kivéve a kultúra és az oktatás területét, ahol inkább a magyar döntéshozókra bíznák e feladatot.

A nemzeti identitás általában szólva is igen fontos Magyarországon: az EU 25 tagállama közül hazánkban vallották magukat a legtöbben magyarnak, európai identitás nélkül.

A magyarok a legnagyobb szerepet - mind itthon, mind pedig nemzetközi szinten – a környezetvédelemben szánják az EU-nak, de fontos szerepet tulajdonítanak neki a terror elleni küzdelemben, illetve a kutatás-fejlesztés területén is.

Személy szerint a legtöbb magyarnak a tanulás, utazás és munkavállalás szabadságát jelenti az EU, bár az ezt a választ megjelölők aránya valamelyest csökkent, többek között vélhetően azért, mert széles körben ismertté vált: a legtöbb régi tagállam átmenetileg korlátozza a csatlakozás utáni szabad munkavállalást.

Az EU intézményei iránt is nőtt a magyarok bizalma az utolsó adatfelvétel óta eltelt több mint fél évben, és a vizsgálatban megkérdezettek nagy arányban azt mondták, szeretnék, ha az EU a jelenleginél nagyobb szerepet játszana mindennapi életükben.

Technikai információk

Az EB 62-es számú Standard Eurobarometer vizsgálat 2004. október 2-a és november 8-a között zajlott a Taylor Nelson Sofres és az EOS Gallup Europe alkotta TNS Opinion & Social konzorcium koordinálásával, az Európai Bizottság Sajtó és Kommunikációs Főbiztossága megbízásából.

Az Eurobarométer 62 vizsgálat az összes EU tagországban a 15 éves és idősebb lakosság körében végzi. A kutatást 3 tagjelölt országban (Romániában, Bulgáriában és Törökországban), valamint Horvátországban és Ciprus északi területén is elvégezték. Ezekben az országokban a vizsgálat azokra terjed ki, akik az ezekben az országokban lakhellyel rendelkező EU polgárok, és megfelelő szinten beszélik az ország nyelvét ahhoz, hogy válaszoljanak a kérdőív kérdéseire.

Az országos minták mindegyike többlépcsős, véletlen (valószínűségi) mintavételen alapul. Minden egyes országban bizonyos számú elsődleges mintavételi pontot választanak, arányosan a népesség nagyságához (a megfelelő országos lefedettség biztosítása érdekében) és sűrűségéhez.

A mintavételi pontokat szisztematikusan választják az adminisztratív régiókban, miután ezeken belül település-szerkezet szerinti csoportokat képeznek. Így ezek a résztvevő országok teljes területét reprezentálják az EUROSTAT NUTS 2 (vagy annak megfelelő) régiók szerint, és a megfelelő populáció nagyvárosi, városias és falusias területek szerinti megoszlásának megfelelően. Minden kiválasztott mintavételi pontban egy címet véletlenszerűen kiválasztva minden N-edik címet választották a mintába a véletlen séta szabályainak megfelelően. Minden háztartásban egy kérdezettet választottak ki véletlen eljárással. Minden interjú személyesen, a válaszadók otthonában készült az adott nemzeti nyelven. Az adatok felvételét illetően a CAPI (Computer Assisted Personal Interview) módszerét alkalmazták, ahol ez technikailag kivitelezhető volt.

Minden egyes országban elvégezték a minta és az alapsokaság összehasonlítását, ahol az alapsokaság jellemzőit a nemzeti vagy európai statisztikai forrásokból merítették. Ennek alapján minden egyes országban megtörtént a minta súlyozása, marginális és intercelluláris súlyok alkalmazásával. Minden országban a következő jellemzők kerültek be az iterációs folyamatba: nem, kor, NUTS2 régió és településméret. A nemzetközi súlyok kialakításához (pl. EU-25 átlagok) a TNS Opinion & Social nemzeti statisztikai hivatalok illetve az EUROSTAT által közzétett népességi adatokat használta fel.

Ország	Terepmunka	Mintanagyság	A terepmunka kezdete és vége	Népesség (15+)
Magyarország	TNS Hungary	1014	Október 10 – Október 28, 2004	8503379

Emlékeztetjük az olvasókat, hogy a kutatás eredményei becslések, amelyek pontossága – amennyiben a mintavétel megfelelően történt – a mintanagyságtól, és a megfigyel százalékos aránytól függ. A körülbelül 1000 interjú minták esetén, mint amilyen a magyar is volt, a valós százalékok a következő megbízhatósági határok közé esnek:

Megfigyelt százalékok	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Konfidencia-intervallumok	± 1.9%	± 2.5%	± 2.7%	± 3.0%	± 3.2%

EUROBAROMETER – 2004 Ősz
(Zárójelben: Változás 2004 tavaszához képest)

	A tagság jó dolog (1)		Előnyök a tagságból (2)		Az Európai Unióba vetett bizalom (3)		Az Európai Bizottságba vetett bizalom (4)		Az euró támogatása (5)		A közös külpolitika támogatása (6)		A közös védelmi és biztonsági politika támogatása (7)		Az EU alkotmá- nyának támogatása (8)		A bővítés támogatása (9)	
B	73	(+16)	72	(+14)	63	(+14)	68	(+5)	89	(+6)	82	(+11)	90	(+13)	81	(+9)	50	(+13)
DK	61	(+7)	70	(+6)	45	(+4)	53	(+6)	50	(=)	60	(+10)	66	(+5)	44	(+7)	43	(+3)
D	60	(+15)	49	(+9)	47	(+12)	44	(+5)	69	(+11)	80	(+6)	87	(+7)	79	(+11)	36	(+12)
GR	61	(-10)	76	(-6)	63	(-5)	61	(-2)	62	(-2)	80	(+2)	83	(+3)	69	(+3)	62	(+2)
E	72	(+8)	70	(+1)	61	(+3)	57	(+4)	69	(-5)	73	(+4)	78	(+4)	72	(+2)	67	(+10)
F	56	(+13)	54	(+8)	50	(+8)	54	(+2)	78	(+10)	69	(+3)	81	(+6)	70	(+8)	39	(+7)
IRL	77	(+6)	87	(+7)	58	(+2)	66	(+5)	85	(+2)	62	(-4)	56	(-4)	61	(+2)	54	(+9)
I	57	(+3)	50	(+1)	56	(+2)	60	(-3)	62	(-7)	72	(-5)	79	(-4)	73	(-5)	61	(+14)
L	85	(+10)	72	(+3)	60	(+7)	67	(+1)	85	(-3)	74	(-3)	83	(=)	77	(+2)	38	(+4)
NL	75	(+11)	59	(+4)	49	(+10)	57	(+3)	72	(+14)	72	(+3)	83	(+6)	73	(+3)	50	(+4)
A	46	(+16)	43	(+5)	45	(+14)	49	(+12)	73	(+5)	72	(+10)	70	(+13)	67	(+7)	28	(+3)
P	59	(+4)	68	(+2)	63	(+3)	61	(+5)	67	(=)	58	(-4)	68	(=)	61	(+4)	51	(=)
FIN	48	(+2)	49	(+3)	45	(+5)	58	(-1)	79	(+6)	61	(+6)	60	(+3)	58	(+6)	45	(+10)
S	48	(+11)	36	(+9)	33	(+4)	47	(-1)	46	(+1)	52	(+3)	55	(=)	50	(-3)	44	(+3)
UK	38	(+9)	39	(+9)	35	(+16)	39	(+12)	31	(+5)	47	(+8)	60	(+8)	49	(+7)	50	(+19)
EU15	57	(+9)	53	(+6)	50	(+8)	52	(+4)	63	(+3)	69	(+3)	77	(+4)	68	(+5)	49	(+12)
CY	52	(+10)	40	(-16)	59	(+20)	59	(+10)	59	(-6)	78	(-3)	83	(-8)	74	(+5)	61	(-1)
CZ	45	(+4)	42	(-4)	52	(+10)	51	(+16)	60	(+4)	59	(+2)	84	(+6)	63	(+15)	66	(+17)
EE	52	(+21)	56	(+15)	56	(+15)	58	(+14)	55	(+9)	70	(+8)	84	(+7)	64	(+10)	63	(+19)
HU	49	(+4)	48	(-10)	64	(+10)	64	(+6)	60	(-3)	69	(-1)	84	(+2)	62	(-13)	63	(+4)
LV	40	(+7)	51	(+2)	47	(+8)	41	(+9)	59	(+4)	71	(+4)	85	(+8)	61	(+4)	65	(+16)
LT	69	(+17)	78	(+20)	68	(+18)	62	(+17)	69	(+6)	71	(+10)	81	(+11)	73	(+21)	76	(+16)
MT	45	(-5)	51	(-6)	57	(+7)	59	(+9)	46	(=)	50	(=)	59	(+5)	56	(-3)	61	(+2)
PL	50	(+8)	55	(+5)	50	(+17)	51	(+2)	65	(+6)	78	(+8)	85	(+6)	73	(+8)	78	(+15)
SK	57	(+11)	62	(+5)	60	(+13)	61	(+7)	69	(+1)	75	(+1)	86	(+4)	71	(+6)	69	(-1)
SI	52	(+12)	58	(-6)	60	(+13)	64	(+12)	87	(+5)	81	(+5)	88	(+10)	80	(+12)	75	(+9)
ÚJ-10	50	(+7)	54	(+2)	54	(+14)	55	(+7)	64	(+4)	73	(+5)	84	(+5)	69	(+6)	72	(+12)
EU25	56	(+9)	53	(+5)	50	(+9)	52	(+4)	63	(+3)	69	(+3)	78	(+4)	68	(+5)	53	(+12)

¹ Általában szólva, Ön szerint Magyarország Európai Unió tagsága ... (ÚJ10:lesz – előzőleg : lenne)...? (jó dolog lesz / rossz dolog lesz / nem lesz se rossz, se jó dolog) [%jó dolog lesz]

² Mindent figyelembe véve, Ön szerint Magyarország előnyére vált Európai Unió tagsága (ÚJ-10 – előzőleg: előnyös lesz)? [% igen, előnyére]

³ Most azt szeretném megkérdezni Öntől, hogy mennyire bízik Ön a következő intézményekben?– az Európai Unió [%inkább bízik]

⁴ Most kérem, mondja meg e szervezetek, intézmények mindegyikéről, hogy Ön inkább bízik bennük, vagy inkább nem bízik bennük? - az Európai Bizottság[%inkább bízik]

⁵ Mi a véleménye a következő kijelentésekkel kapcsolatban? Kérem, mindegyik állításról mondja meg, hogy támogatja, vagy ellenzi azt. « Európai Monetáris Unió, egyetlen közös fizetőeszközzel, az euróval» [% támogatja]

⁶ Mi a véleménye a következő kijelentésekkel kapcsolatban? Kérem, mindegyik állításról mondja meg, hogy támogatja vagy ellenzi azt. « Más országokkal szembeni egységes, közös külpolitika az Európai Unió tagországaiban» [% támogatja]

⁷ Mi a véleménye a következő kijelentésekkel kapcsolatban? Kérem, mindegyik állításról mondja meg, hogy támogatja, vagy ellenzi azt. « Közös védelmi és biztonsági politika az Európai Unió tagországaiban» [% támogatja]

⁸ Ön szerint szükséges, vagy nem szükséges hogy az Európai Uniónak legyen saját alkotmánya?[% szükséges]

⁹ Mi a véleménye a következő kijelentésekkel kapcsolatban? Kérem, mindegyik állításról mondja meg, hogy támogatja, vagy ellenzi azt. « Az Európai Unió további országokkal való bővítése a következő években » [% támogatja]

A vizsgálat magyar nyelvű kérdőíve

Q1 Kérem, mondja meg milyen ország állampolgára Ön?

TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES!

Belgium	1,
Dánia	2,
Németország	3,
Görögország	4,
Spanyolország	5,
Franciaország	6,
Írország	7,
Olaszország	8,
Luxemburg	9,
Hollandia	10,
Portugália	11,
Egyesült Királyság (Nagy Britannia, Észak Írország)	12,
Ausztria	13,
Svédország	14,
Finnország	15,
Ciprus (Dél)	16,
Cseh Köztársaság	17,
Észtország	18,
Magyarország	19,
Lettország	20,
Litvánia	21,
Málta	22,
Lengyelország	23,
Szlovákia	24,
Szlovénia	25,
	26,
	27,
	28,
	29,
	30,
Más ország	31,
NT/NV	32,

EB61 Q1 TREND MODIFIED

HA A VÁLASZ "EGYÉB" VAGY "NEM TUDJA/NEM VÁLASZOL" FEJEZZE BE!

Q2 Ha találkozik a barátaival, milyen gyakran vitatnak meg politikai témájú kérdéseket?

gyakran

néha	2
soha	3
NT/NV	4

EB61 Q2 TREND

Q3 Ön, ha valamilyen kérdésben van kialakult, határozott álláspontja, milyen gyakran kapja magát azon, hogy meg akarja győzni barátait, rokonait, vagy munkatársait a saját álláspontjáról? Ez ...

OLVASSA FEL A VÁLASZLEHETŐSÉGEKET!

gyakran megtörténik	1
időnként megtörténik	2
ritkán történik meg, vagy	3
sohasem történik meg	4
NT/NV-NE OLVASSA FEL!	5

EB61 Q3 TREND

Q4 Összességében Ön nagyon elégedett, inkább elégedett, nem nagyon elégedett vagy egyáltalán nem elégedett az életével?

OLVASSA FEL A VÁLASZLEHETŐSÉGEKET!

Nagyon elégedett	1
Inkább elégedett	2
Nem nagyon elégedett	3
Egyáltalán nem elégedett	4
NT/NV	5

EB60.1 Q4 TREND

Q5 Mit vár Ön az elkövetkező 12 hónaptól: a következő 12 hónap alatt jobb lesz, rosszabb lesz, vagy ugyanolyan marad ...

	OLVASSA FEL A VÁLASZLEHETŐSÉGEKET!	JOB	ROSSZABB	UGYANOLYAN	NT/NV

1	az Ön élete általában	1	2	3	4
2	a gazdasági helyzet Magyarországon	1	2	3	4
3	háztartásának anyagi helyzete	1	2	3	4
4	a munkavállalási lehetőségek Magyarországon	1	2	3	4
5	az Ön munkavállalói helyzete	1	2	3	4

EB61 Q4 TREND

Q6 Ha a saját mostani helyzetét az öt évvel ezelőttihez hasonlítja, mit mondana, jobb lett, ugyanolyan maradt, vagy rosszabb lett?

jobb lett	1
ugyanolyan maradt	2
rosszabb lett	3
NT/NV	4

EB61 Q5 TREND

Q7 És a következő öt évre tekintve arra számít, hogy a saját, személyes helyzete jobb lesz, ugyanolyan marad, vagy hogy rosszabb lesz?

jobb lesz	1
ugyanolyan marad	2
rosszabb lesz	3
NT/NV	4

EB61 Q6 TREND

Q8a Láttá Ön már valaha ezt a jelképet?

MUTASSA AZ EURÓPAI UNIÓ ZÁSZLÓJÁT! Q8A KÁRTYA!

Igen	1
Nem	2
NT/NV	3

EB58.1 Q7a TREND

CSAK AKKOR KÉRDEZZE, HA A VÁLASZ "IGEN" (1-ES KÓD) A Q8A KÉRDÉSÉNél

Q8b Meg tudná mondani, hogy mit jelképez ez?

NE OLVASSA FEL! - SPONTÁN ELŐREKÓDOLT VÁLASZ!

Igen, Európa, az Európa Únió, a közösség, a Közös Piac, az Európa Tanács, stb	1
Igen, egyéb...	2
Nem	3
NT/NV	4

EB58.1 Q7b TREND

Q9 Ez a jelkép Európa zászlója. Az alábbiakban egy sor állítás található erről. Kérem, hogy ezekről külön-külön mondja el véleményét. Kérem mindegyikről mondja el, hogy inkább egyetért, vagy inkább nem ért egyet vele.

	OLVASSA FEL!	INKÁBB EGYETÉRT	INKÁBB NEM ÉRT EGYET	NT/NV
1	Ez a zászló jó jelkép Európa számára	1	2	3

2	Ez a zászló valami jót képvisel	1	2	3
3	Azonosulok ezzel a zászlóval	1	2	3
4	Ennek a zászlónak ott lenne a helye minden középületen a magyar zászló mellett	1	2	3

EB58.1 Q8 TREND

Q10 Most azt szeretném megkérdezni Öntől, hogy mennyire bízik Ön a következő intézményekben? Kérem a felsorolt intézmények mindegyikéről mondja meg, hogy inkább bízik bennük, vagy inkább nem bízik bennük.

	OLVASSA FEL	INKÁBB BÍZIK	INKÁBB NEM BÍZIK	NT/NV/NI NCS VÉLEMÉ NYE

1	A sajtó	1	2	3
2	rádió	1	2	3
3	televízió	1	2	3
4	igazságszolgáltatás/magyar jogrendszer	1	2	3
5	rendőrség	1	2	3
6	hadsereg	1	2	3
7	vallási intézmények, szervezetek	1	2	3
8	szakszervezetek	1	2	3
9	politikai pártok	1	2	3
10	nagyvállalatok	1	2	3
11	a magyar kormány	1	2	3
12	a magyar parlament	1	2	3
13	az Európai Unió	1	2	3
14	az ENSZ	1	2	3
15	jótékonyági vagy önkéntes szervezetek	1	2	3

EB61 Q7 TREND

Folytassuk néhány kérdéssel az Európai Unióról

Q11a Általában véve, Ön szerint Magyarország Európai Uniói tagsága ...

OLVASSA FEL A VÁLASZLEHETŐSÉGEKET!

jó dolog	1
rossz dolog	2
se nem jó, se nem rossz dolog	3
NT/NV	4

EB61 Q8 TREND

Q12a	Mindent figyelembe véve, Ön szerint Magyarországnak előnyére vált az Európai Unió tagsága?

előnyére vált	1
nem vált előnyére	2
NT/NV	3

EB61 Q9 TREND

Q13	És általában véve nagyon pozitív, inkább pozitív, semleges, inkább negatív, vagy nagyon negatív kép él Önben az Európai Unióról?

Nagyon pozitív	Inkább pozitív	Semleges	Inkább negatív	Nagyon negatív
1	2	3	4	5

NT/NV	6

EB61 Q10 TREND

Q14	Ön személy szerint támogatja, vagy ellenzi az európai politikai unió felé haladó fejlődést?

Támogatja	1
Ellenzi	2
NT/NV	3

EB60.1 Q13 TREND

Q15	Ha azt mondanák Önnek holnap, hogy az Európai Unió felbomlott, nagyon sajnálná, közömbös lenne, vagy nagyon megkönnyebbülne?

Nagyon sajnálná	1
Közömbös lenne	2
Nagyon megkönnyebbülne	3
NT/NV	4

EB60.1 Q14 TREND

Q16	Mit jelent Önnek személyesen az Európai Unió?

MUTASSA A KÁRTYÁT - OLVASSA FEL - TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES - OLVASSA EGYSZER FENTRŐL LEFELE (Q11A. KÁRTYA) - EGYSZER LENTRŐL FELFELE (Q11B. KÁRTYA)

Béke	1,
Gazdasági jólét	2,
Demokrácia	3,
Szociális védelem	4,
Az utazás, tanulás, munkavállalás szabadsága az Európai Unió országaiban	5,

Kulturális sokszínűség	6,
Nagyobb beleszólás a világ dolgaiba	7,
Euró	8,
Munkanélküliség	9,
Bürokrácia	10,
Kidobott pénz	11,
A kulturális identitás elvesztése	12,
Magasabb bűnözés	13,
Elégtelen ellenőrzés a külső határoknál	14,
Egyéb (SPONTÁN)	15,
NT/NV	16,

EB61 Q11 TREND

Q17 Személy szerint Önben milyen érzéseket kelt az Európai Unió?

MUTASSA A Q17 KÁRTYÁT! OLVASSA FEL A VÁLASZLEHETŐSÉGEKET! TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES!

lelkesedést	1,
reményt	2,
bizalmat	3,
közönyt	4,
aggódalmat	5,
bizalmatlanságot	6,
elutasítást	7,
NT/NV	8,

EB60.1 Q11 TREND

Q18a Kérem, mondja meg minden egyes állítással kapcsolatban, inkább egyetért vele vagy inkább nem ért vele egyet?

	OLVASSA FEL!	INKÁBB EGYETÉRT	INKÁBB NEM ÉRT EGYET	NT/NV

1	Úgy érzem, biztonságosabb a helyzetem, mert Magyarország az Európai Unió tagja	1	2	3
2	Úgy érzem, gazdaságilag stabilabbak vagyunk, mert Magyarország az Európai Unió tagja	1	2	3
3	Úgy érzem, politikailag stabilabbak vagyunk, mert Magyarország az Európai Unió tagja	1	2	3
4	A véleményem/szavazatom számít az Európai Unióban	1	2	3
5	Értem, hogyan működik az Európai Unió	1	2	3

6	Magyarország véleménye/szavazata számít az Európai Unióban	1	2	3
7	A jövőben Magyarország sokkal befolyásosabb lesz az Európai Unióban	1	2	3
8	A legnagyobb országoknak van a legnagyobb hatalmuk az Európai Unióban	1	2	3

EB61 Q12 TREND MODIFIED

Q19a	Véleménye szerint milyen Európa építésének jelenlegi sebessége? Nézze meg ezeket a figurákat (MUTASD A KÁRTYÁT), az 1 számú figura egy helyben áll, a 7-es számú pedig rohan, ahogy csak tud. Válassza ki azt a figurák közül, amelyik a véleménye szerint a legjobban jellemzi Európa épülésének sebességét.

Q19b	És a figurák közül melyik fejezi ki a legjobban azt a sebességet, amelyet Ön szeretne látni?

MUTASSA A Q/19A KÁRTYÁT!

OLVASSA FEL	Q19a	Q19b
	JELENLEGI SEBESSÉG	KÍVÁNT SEBESSÉG
Egy helyben áll	1	1
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
Olyan gyorsan rohan, ahogy csak tud	7	7
NT/NV	8	8

EB61 Q13a Q13b TREND

Q20a	Véleménye szerint öt év múlva az Európai Unió az Ön mindennapi életében a mainál fontosabb, kevésbé fontos, vagy a maihoz hasonló szerepet játszik majd?

Q20b	És mit szeretne, hogy öt év múlva az Európai Unió a mainál fontosabb szerepet töltsön be, kevésbé fontos szerepet töltsön be, vagy hasonló szerepet töltsön be a mindennapi életében?

OLVASSA FEL	Q20a	Q20b
	VÉLEMÉNYE	KÍVÁNSÁGA
FONTOSABB	1	1
KEVÉSBÉ FONTOS	2	2
HASONLÓ	3	3
NT/NV	4	4

EB61 Q14a Q14b TREND

Q21	Léteznek bizonyos félelmek Európa, az Európai Unió építésével kapcsolatban. A következőkben olyan dolgokat sorolok fel, amelyekről néhányan azt mondják, hogy tartanak tőle. Kérem, mondja meg ezek mindegyikéről, hogy jelenleg Ön tart-e ezekről, vagy sem?

	OLVASSA FEL	TART	NEM TART	NT/NV

1	A kisebb tagállamok vesztenek hatalmukból	1	2	3
2	Növekvő szervezett bűnözés és drogkereskedelem	1	2	3
3	A nyelvünket egyre kevesebbet használjuk	1	2	3
4	Országunk többet és többet fog fizetni az Európai Uniónak	1	2	3
5	Jóléti szolgáltatások elvesztése	1	2	3
6	A nemzeti azonosságtudat és kultúra elvesztése	1	2	3
7	Gazdasági válság	1	2	3
8	A munkahelyek áthelyezése olyan országokba, ahol alacsonyabbak a termelés költségei	1	2	3
9	Nagyobb nehézségek a magyar gazdálkodók számára	1	2	3
10	a forint megszűnése	1	2	3

EB61 Q15 TREND SLIGHTLY MODIFIED

Q22	E skála segítségével kérem, mondja meg, mennyire ismeri Ön az Európai Uniót, annak politikáját, intézményeit?

MUTASSA A Q22-ES KÁRTYÁT!

SEMENNYIRE SEM ISMERI						NAGYON JÓL ISMERI			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

NT/NV

11

EB61 Q16 TREND

Q23	Amikor az Európai Unióval, annak politikájával, intézményeivel kapcsolatos információt keres, az alábbi források közül melyeket használja? És mely másokat?

MUTASSA A Q/23 KÁRTYÁT! TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES!

Megbeszélések, előadások	1,
Beszélgetések rokonokkal, barátokkal, kollégákkal	2,

Napilapok	3,
Egyéb újságok, magazinok	4,
Televízió	5,
Rádió	6,
Az Internet	7,
Könyvek, brosrák, szórólapok	8,
Egyéb (SPONTÁN)	9,
Sosem keresek ilyen információt, nem érdekel (SPONTÁN)	10,
NT/NV	11,

EB61 Q18 TREND MODIFIED

Q24 Általában véve hogyan, milyen módon szeretne információhoz jutni az Európai Unióról?

MUTASSA A Q24 KÁRTYÁT – OLVASSA FEL – TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES

Rövid szórólapok segítségével, amelyek csak áttekintést nyújtanak	1,
Részletesebb brosrák segítségével	2,
Teljes áttekintést biztosító könyv igénybevételével	3,
DVD / videó kazetta segítségével (M)	4,
Az Interneten	5,
Egy CD-Rom-on	6,
Egy számítógépes terminállal, mely segítségével adatbázisokkal konzultálhat	7,
Televízióból	8,
Rádióból	9,
Napilapokból	10,
Más újságokból, magazinokból	11,
Plakátokról	12,
Nem akar információt az Európai Unióról (SPONTÁN)	13,
Egyikféleképpen sem (SPONTÁN)	14,
NT/NV	15,

EB60.1 Q17 TREND MODIFIED

Q25 Általában szólva, Ön szerint a magyar tömegtájékoztatás túl sokat, vagy nagyjából a megfelelő mértékben, vagy túl keveset beszél az Európai Unióról?

túl sokat	1
nagyjából a megfelelő mértékben	2
túl keveset	3
NT/NV	4

EB61 Q19 TREND

Q26 És Ön szerint a magyar tömegtájékoztatás az Európai Uniót túl pozitívan, tárgyilagosan vagy túl negatívan mutatja be?

túl pozitívan	1

túl tárgyilagosan	2
túl negatívan	3
NT/NV	4

EB61 Q20 TREND

Q27 Hallott már Ön a(z)

	OLVASSA FEL A VÁLASZLEHETŐSÉGEKET	HALLOTT	NEM HALLOTT	NT/NV
1	Az Európai Parlament	1	2	3
2	Az Európai Bizottság	1	2	3
3	az Európai Tanács (miniszterek tanácsa)	1	2	3
4	az Európai Unió Bírósága	1	2	3
5	az Európai Ombudsman	1	2	3
6	az Európai Központi Bank	1	2	3
7	az Európai Számvevőszék	1	2	3
8	az Európai Unió Régióinak Bizottsága	1	2	3
9	az Európai Unió Gazdasági és Szociális Bizottsága	1	2	3

EB61 Q21 TREND

Q28 Mit gondol, hogy ezek mindegyike fontos szerepet játszik vagy nem játszik fontos szerepet az Európai Unió életében?

	OLVASSA FEL A VÁLASZLEHETŐSÉGEKET	FONTOS SZEREPE JÁTSZIK	NEM JÁTSZIK FONTOS SZEREPE	NT/NV
1	Az Európai Parlament	1	2	3
2	Az Európai Bizottság	1	2	3
3	az Európai Tanács (miniszterek tanácsa)	1	2	3
4	az Európai Unió Bírósága	1	2	3
5	az Európai Ombudsman	1	2	3
6	az Európai Központi Bank	1	2	3
7	az Európai Számvevőszék	1	2	3
8	az Európai Unió Régióinak Bizottsága	1	2	3
9	az Európai Unió Gazdasági és Szociális Bizottsága	1	2	3

EB61 Q22 TREND

Q29 Most kérem, mondja meg e szervezetek, intézmények mindegyikéről, hogy Ön inkább bízik bennük, vagy inkább nem bízik bennük?

	OLVASSA FEL!	INKÁBB BÍZIK	INKÁBB NEM BÍZIK	NT/NV

1	Az Európai Parlament	1	2	3
2	Az Európai Bizottság	1	2	3
3	az Európai Tanács (miniszterek tanácsa)	1	2	3
4	az Európai Unió Bírósága	1	2	3
5	az Európai Ombudsman	1	2	3
6	az Európai Központi Bank	1	2	3
7	az Európai Számvevőszék	1	2	3
8	az Európai Unió Régióinak Bizottsága	1	2	3
9	az Európai Unió Szociális és Gazdasági Bizottsága	1	2	3

EB61 Q23 TREND

Q30 Kérem, mondja meg a következő Európai Unióval kapcsolatos állítások mindegyikéről, hogy Ön szerint azok igazak vagy hamisak?

	OLVASSA FEL!	IGAZ	HAMIS	NT/NV

1	Az Európai Uniónak jelenleg 12 tagországa van	1	2	3
2	Az Európai Parlament tagjait az Európai Unió polgárai közvetlenül választják	1	2	3
3	Az Európai Bizottság Elnökét közvetlenül választják az Európai Unió polgárai	1	2	3
4	Az Európai Uniónak van saját himnusza	1	2	3
5	Minden évben van egy Európa Nap az Európai Unió összes országában	1	2	3
6	Az utolsó Európai Parlamenti választásokat 2002 (M) júniusában tartották	1	2	3

EB61 Q24 TREND MODIFIED

Q33 Mit gondol, mi az a két legfontosabb probléma, amelyekkel ma Magyarország szembe néz?

MUTASSA A Q/33 KÁRTYÁT - OLVASSA FEL - MAXIMUM 2 VÁLASZ LEHETSÉGES!

Bűnözés
Tömegközlekedés
Gazdasági helyzet
Emelkedő árak/Infláció
Adózás
Munkanélküliség
Terrorizmus
Védelem, külpolitika
Lakásügy
Bevándorlás

1,
2,
3,
4,
5,
6,
7,
8,
9,
10,

Egészségügyi ellátórendszer	11,
Az oktatási rendszer	12,
Nyugdíjak	13,
Környezetvédelem	14,
Más (spontán)	15,
NT/NV	16,

EB61 Q27 TREND

Q34 Mit gondol, Magyarországon a következők tekintetében az Európai Unió inkább pozitív szerepet játszik, inkább negatív szerepet játszik, vagy olyan szerepet játszik, amely se nem pozitív, se nem negatív?

	OLVASSA FEL!	Pozitív szerep	Negatív szerep	Se pozitív, se negatív szerep	NT/NV

1	Bűnözés elleni küzdelem	1	2	3	4
2	Tömegközlekedés	1	2	3	4
3	Gazdasági helyzet	1	2	3	4
4	Emelkedő árak, infláció	1	2	3	4
5	Adózás	1	2	3	4
6	Munkanélküliség elleni küzdelem	1	2	3	4
7	Terrorizmus elleni küzdelem	1	2	3	4
8	Védelem	1	2	3	4
9	Külpolitika	1	2	3	4
10	Lakásügy	1	2	3	4
11	Bevándorlás	1	2	3	4
12	Egészségügyi ellátórendszer	1	2	3	4
13	Az oktatási rendszer	1	2	3	4
14	Nyugdíjak	1	2	3	4
15	Környezetvédelem	1	2	3	4

EB61 Q28 TREND

Q35a Ön szerint a következő kérdésekben a döntéseket kizárólag a magyar kormánynak kellene meghoznia, vagy az Európai Unió tagországaival közösen kellene meghozni?

	OLVASSA FEL - ROTÁLJA	KIZÁRÓLAG MAGYARORSZÁG	KÖZÖSEN AZ EURÓPAI UNIÓVAL	NT/NV

1	Honvédelem	1	2	3
2	Környezetvédelem	1	2	3
3	Valuta	1	2	3
4	Humanitárius segítség	1	2	3
5	Egészségügy és népjólét	1	2	3

6	Az írott és elektronikus sajtó alapvető szabályai	1	2	3
7	A szegénység és a társadalmi kitaszítottság elleni küzdelem	1	2	3
8	A munkanélküliség elleni küzdelem	1	2	3
9	Mezőgazdasági és halászati politika	1	2	3
10	A gazdaságilag elmaradott régiók támogatása	1	2	3
11	Oktatás	1	2	3
12	Tudományos és technikai kutatások	1	2	3
13	Információs szolgáltatás az Európai Unióról, annak politikájáról, intézményeiről	1	2	3
14	A nem Európai Unió államokkal ápoltnak kapcsolatok	1	2	3
15	Művelődéspolitikai	1	2	3

EB60.1 Q28a TREND

Q35b És a következő területeken?

	OLVASSA FEL! ROTÁLJA A FELOLVASÁS SORRENDJÉT!	A MAGYAR KORMÁNY	KÖZÖSEN AZ EURÓPAI UNIÓVAL	NT/NV

1	Bevándorlási politika	1	2	3
2	A politikai menedékjog szabályozása	1	2	3
3	A szervezett bűnözés elleni küzdelem	1	2	3
4	Rendőrség	1	2	3
5	Igazságszolgáltatás	1	2	3
6	Menekültek befogadása	1	2	3
7	A fiatalkori bűnözés megelőzése	1	2	3
8	A nagyvárosi bűnözés megelőzése	1	2	3
9	A kábítószer elleni küzdelem	1	2	3
10	Az emberkereskedelem és emberi kizsákmányolás elleni küzdelem	1	2	3
11	A nemzetközi terrorizmus elleni küzdelem	1	2	3
12	Szembenézni az előregedő népesség okozta problémával	1	2	3

EB60.1 Q28b TREND

Q36 Mi a véleménye a következő kijelentésekkel kapcsolatban? Kérem, mindegyik állításról mondja meg, hogy támogatja vagy ellenzi azt.

	OLVASSA FEL! ROTÁLJA A FELOLVASÁS SORRENDJÉT!	TÁMOGATJA	ELLENZI	NT/NV
1	Európai Monetáris Unió, egyetlen közös fizetőeszközzel, az euróval	1	2	3

2	Egységes, közös külpolitika az Európai Unió tagországaiban azon kívüli országokkal kapcsolatban	1	2	3
3	Közös védelmi és biztonsági politika az Európai Unió tagországaiban	1	2	3
4	Az Európai Unió további országokkal való bővítése a következő években	1	2	3
5	Alkotmány az Európai Unió számára	1	2	3
6	az Európai Bizottság minden egyes tagországból jövő biztosokból tevődik össze	1	2	3
7	Európa egységesítésének sebessége gyorsabb egyes országokban, mint más országokban	1	2	3
8	Gyermekek iskolai oktatása az Európai Unió intézmények működéséről	1	2	3

EB61 Q29 TREND MODIFIED

Q37 Az alábbi területek közül Ön szerint az Európai Uniónak melyik hármat kellene kiemelt fontosságúként kezelnie?

MUTASSA FEL A KÁRTYÁT– OLVASSA FEL – MAX. 3 VÁLASZ

Az új tagországok befogadása	1,
Az Európai Unióról magáról, annak politikájáról, intézményeiről szóló bővebb felvilágosítás segítségével közelebb kerülni az európai polgárokhoz	
A közös európai fizetőszköz, az euró sikeres bevezetése	2,
A szegénység és a társadalmi kirekesztettség elleni küzdelem	3,
A környezet védelme	4,
Az élelmiszer termékek minőségének garantálása	5,
A fogyasztók védelme, és más termékek minőségének garantálása	6,
A munkanélküliség elleni küzdelem	7,
Az Európai Unió szervezetének és működésének reformja	8,
A szervezett bűnözés és a kábítószer-kereskedelelem elleni küzdelem	9,
Az Európai Unió politikai és diplomáciai fontosságának erősítése világszerte	10,
A béke és biztonság fenntartása Európában	11,
Az egyének jogainak garantálása és a demokratikus elvek tiszteletben tartása Európa-szerte	12,
Terrorizmus elleni küzdelem	13,
Az illegális bevándorlás elleni küzdelem	14,
Egyéb (SPONTÁN)	15,
Egyik sem (SPONTÁN)	16,
NT/NV	17,
	18,

EB60.1 Q30 TREND MODIFIED

Q38	Ön szerint a következők közül melyikre költ a Európai Unió költségvetése a legtöbbet?

MUTASSA A KÁRTYÁT! OLVASSA FEL A VÁLASZLEHETŐSÉGEKET! EGY VÁLASZ LEHETSÉGES!

Foglalkoztatás és szociális ügyek	1
Mezőgazdaság	2
Tudományos kutatások	3
Regionális segélyek	4
Külpolitika és az Európai Unión kívüli országok segélyezése	5
Adminisztrációs és személyi költségek, irodák	6
Más (spontán)	7
NT/NV	8

EB61 Q35 TREND

Q39	Az Európai Uniónak már van Közös Kül- és Biztonsági Politikája és Közös Európai Biztonsági és Védelmi Politikája. Most arról folyik a vita, hogy mennyire kell ezeket továbbfejleszteni. Kérem, a következő állítások mindegyikéről mondja meg, hogy inkább egyetért vagy inkább nem ért egyet azokkal

	OLVASD FEL - ROTÁLVA - MINDIG KEZDD MÁSHOL A LISTÁT - AZ „R” OSZLOPBAN KARIKÁZD BE, HOGY HONNAN KEZDTED A FELSOROLÁST!	Inkább egyetért	Inkább nem ért egyet	NT/NV

1	Az Európai Uniónak legyen egy gyors reagálású hadtestje, amit nemzetközi válságok esetén gyorsan a helyszínre lehet küldeni	1	2	3
2	A nemzetközi válságok esetén az Európai Unió tagállamainak egységes álláspontot kellene kialakítaniuk	1	2	3
3	Az Európai Uniónak legyen saját külügyminisztere aki szószólója lehetne a közös Európai Unió álláspontnak	1	2	3
4	Az Európai Unió legyen tagja az ENSZ Biztonsági Tanácsának	1	2	3
5	A semlegességet választó tagállamoknak legyen beleszólása az Európai Unió külpolitikájába	1	2	3
6	Az Európai Unió külpolitikája legyen független az Egyesült Államok külpolitikájától	1	2	3
7	Az Európai Uniónak garantálnia kell az emberi jogokat minden tagállamában, még ha ez ellentétes is néhány tagállam akaratával	1	2	3

8	Az Európai Uniónak azon kell dolgoznia, hogy garantálja az emberi jogokat a világban, még ha ez ellentétes is néhány más állam akaratával	1	2	3
9	Az Európai Uniónak legyen egységes bevándorlási politikája az Európai Unión kívül élő emberek számára	1	2	3
10	Az Európai Uniónak legyen egységes menekültügyi politikája a menekültek számára	1	2	3

EB61 Q30 TREND

Q40	Véleménye szerint az európai védelmi politikával kapcsolatos döntéseket a nemzeti kormányoknak, a NATO-nak, vagy az Európai Uniónak kellene meghozni?

EGY VÁLASZ LEHETSÉGES!

nemzeti kormányoknak	1
NATO-nak	2
Európai Uniónak	3
Egyéb (spontán válasz)	4
NEM TUDJA (spontán válasz)	5

EB61 Q31 TREND

Q41	Mit mondana, véleménye szerint az Egyesült Államok inkább pozitív, inkább negatív vagy se nem pozitív se nem negatív szerepet tölt be a következők tekintetében..?

	OLVASSA FEL!	POZITÍV	NEGATÍV	SEM POZITÍV, SEM NEGATÍV	NT/NV

1	Béke a világban	1	2	3	4
2	Terrorizmus elleni küzdelem	1	2	3	4
3	A világgazdaság növekedése	1	2	3	4
4	A világban tapasztalható szegénység elleni küzdelem	1	2	3	4
5	Környezetvédelem	1	2	3	4

EB60.1 Q47 TREND

Q42	Mit mondana, véleménye szerint az Európai Unió inkább pozitív szerepet, inkább negatív szerepet vagy se nem pozitív se nem negatív szerepet tölt be a következők tekintetében..?

	OLVASSA FEL!	POZITÍV	NEGATÍV	SEM POZITÍV, SEM NEGATÍV	NT/NV

1	Béke a világban	1	2	3	4
2	Terrorizmus elleni harc	1	2	3	4
3	A világgazdaság növekedése	1	2	3	4
4	A világban tapasztalható szegénység elleni küzdelem	1	2	3	4
5	Környezetvédelem	1	2	3	4

EB60.1 Q48 TREND

A Q43 A KÉRDÉST AZOKTÓL KÉRDEZZE, AKIKNEK PÁROS SZÁMÚ A "KÉRDŐÍV SORSZÁMA"

Q43A A közeli jövőbe tekintve Ön saját magát ...

MUTASSA A KÁRTYÁT! OLVASSA FEL A VÁLASZLEHETŐSÉGEKET! EGY VÁLASZ LEHETSÉGES!

csakis magyarnak, vagy	1
magyarnak és európainak, vagy	2
európainak és magyarnak, vagy	3
csakis európainak tekinti	4
NT/NV	5

EB61 Q38 ballot A TREND

A Q43B KÉRDÉST AZOKTÓL KÉRDEZZE, AKIKNEK PÁRATLAN SZÁMÚ A "KÉRDŐÍV SORSZÁMA"

Q43B A közeli jövőbe tekintve Ön saját magát ...

MUTASSA A Q43B KÁRTYÁT! OLVASSA FEL! EGY VÁLASZ LEHETSÉGES!

Csak magyarnak	1
Elsősorban magyarnak és utána európainak	2
elsősorban európainak és csak utána magyarnak	3
csak európainak	4
ugyanannyira magyarnak, mint európainak	5
NT/NV	6

EB61 Q38 ballot B TREND MODIFIED

Q44a Mindent egybevetve, azzal, ahogyan Magyarországon a demokrácia működik, Ön ... ?

Q44b Mindent egybevetve, azzal, ahogyan az Európai Unión belül a demokrácia működik, Ön ... ?

MUTASSA A Q44A KÁRTYÁT!

OLVASSA FEL!	Q44a	Q44b
	Magyarországon	az Európai Unióban
NAGYON ELÉGEDETT	1	1
INKÁBB ELÉGEDETT	2	2
NEM NAGYON ELÉGEDETT	3	3
EGYÁLTALÁN NEM ELÉGEDETT	4	4
NT/NV	5	5

EB61 Q39a Q39b TREND

Q45 Mit mondana: Ön nagyon büszke, eléggé büszke, nem nagyon büszke, vagy egyáltalán nem büszke arra, hogy magyar?

MONDJA AZT A NEMZETISÉGET, AMIT A KÉRDEZETT ELSŐKÉNT EMLÍTETT AZ 1-ES KÉRDÉSÉNél!

Nagyon büszke	1
Eléggé büszke	2
Nem nagyon büszke	3
Egyáltalán nem büszke	4
NT/NV	5

EB60.1 Q44 TREND

Q46 És mit mondana: Ön nagyon büszke, eléggé büszke, nem nagyon büszke, vagy egyáltalán nem büszke arra, hogy európai?

EGY VÁLASZ LEHETSÉGES!

Nagyon büszke	1
Eléggé büszke	2
Nem nagyon büszke	3
Egyáltalán nem büszke	4
NT/NV	5

EB60.1 Q45 TREND

Q47 Az emberek különböző mértékben kötődhetnek a városukhoz vagy falujukhoz, a régiójukhoz, az országukhoz, Európához. Kérem, mondja meg, mennyire kötődik Ön ...

MUTASSA A Q47-ES KÁRTYÁT!

OLVASSA FEL!	NAGYON KÖTŐDIK	ELÉGGÉ KÖTŐDIK	NEM NAGYON KÖTŐDIK	EGYÁLTALÁN NEM KÖTŐDIK	NT/NV

a	városához/falujához?	1	2	3	4	5
b	a régiójához ?	1	2	3	4	5
c	Magyarországhoz?	1	2	3	4	5
d	Európához?	1	2	3	4	5

DEMOGRÁFIA

MINDENKITŐL KÉRDEZZE

D1	Politikai kérdésekben az emberek gyakran beszélnek "jobb" és "bal" oldalról. Ezen a skálán hol helyezné el nézeteit?

MUTASSA A KÁRTYÁT! NE OLVASSA FEL! - HA A KÉRDEZETT GONDOLKODIK, KÉRDEZZE ÚJRA!

BAL										JOBB
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

MEGTAGADJA 11

NEM TUDJA 12

EB61 D1 DEMO TREND

D.2.-D.6. KÉRDÉS NINCS

D7	Megmondaná melyik felel meg a legjobban az Ön jelenlegi állapotának?

MUTASD A KÁRTYÁT- OLVASD FEL- EGY VÁLASZ LEHETSÉGES !

házas	1
újraházasodott	2
hajadon/nőtlen, jelenleg partnerével él	3
hajadon/nőtlen, sosem élt partnerrel	4
hajadon/nőtlen, régebben partnerrel élt együtt, de most egyedül van	5
elvált	6
házas, de külön élő	7
özvegy	8
más (SPONTÁN)	9
NT/NV	10

EB61 D7 DEMO TREND

D8	Hány éves korában fejezte be Ön a nappali iskoláit?

AMENNYIBEN A VÁLASZADÓ MÉG TANUL, KÓDOLJON '00'-ÁT

EB61 D8 DEMO TREND

NINCS D.9.-ES KÉRDÉS

D10 A kérdezett neme

Férfi	1
Nő	2

EB61 D10 DEMO TREND

D11 Hány éves Ön?

EB61 D11 DEMO TREND

NINCS D12-D14-ES KÉRDÉS

A D15B KÉRDÉST CSAK AZOKTÓL KÉRDEZZE, AKIKNEK NINCS JELENLEG FIZETETT MUNKÁJA - 1-4-ES KÓD A D15A-NÁL

D15a Mi az Ön jelenlegi foglalkozása?

D15b Volt Önnek valamilyen fizetett munkája? Mi volt az Ön utolsó foglalkozása?

	D15a	D15b
	JELENLEGI FOGLALKOZÁSA	LEGUTÓBBI FOGLALKOZÁSA
NEM DOLGOZIK		
A szokásos háztartás körüli dolgokért, bevásárlásért felelős, vagy nincs foglalkozása, nem dolgozik	1	1
Diák	2	2
Munkanélküli, vagy ideiglenesen nem dolgozik	3	3
Nyugdíjas, vagy betegség miatt munkaképtelen	4	4
ÖNÁLLÓ		
Mezőgazdasági gazdálkodó	5	5
Halász	6	6
Önálló magasan képzett értelmiségi (pl.: jogász, orvos, mérnök, könyvelő, ...)	7	7
Bolttulajdonos, kisiparos, egyéb önálló	8	8
Cégtulajdonos (teljes mértékben, vagy partnerként)	9	9
ALKALMAZOTT		
Alkalmazott magasan képzett értelmiségi (jogász, orvos, mérnök, könyvelő ...)	10	10

Felső vezető, igazgató, vezérigazgató, általános igazgató - vagy ezek helyettesei	11	11
Középvezető, egyéb vezető (osztályvezető, főosztályvezető, tanár, technikus)	12	12
Irodai munkát végző alkalmazott	13	13
Alkalmazott, aki nem irodai munkát végez, hanem utazik, pl.: kereskedő, sofőr, utazó ügynök stb.	14	14
Szolgáltatás, közszolgáltatás {11}(pl. kórház, étterem, rendőrség, tűzoltóság, ...)	15	15
Csoportvezető, művezető	16	16
Szakmunkás	17	17
Segédmunkás, házi személyzet	18	18
SOHA NEM VÉGZETT FIZETETT MUNKÁT	19	19

EB61 D15a D15b DEMO TREND

NINCS D16-D24-ES KÉRDÉS

D25 Mit mondana, Ön ... ?

OLVASSA FEL A VÁLASZLEHETŐSÉGEKET!

faluban, falusias településen él, vagy	1
kis, esetleg közepes méretű városban, vagy	2
nagyvárosban él?	3
NT/NV	4

EB61 D25 DEMO TREND

NINCS D26-D39-ES KÉRDÉS

D40a Megmondaná kérem, hogy...? a) Hány 15 évnél idősebb személy él Önnel egy háztartásban önmagát is beleértve?

ÍRJA BE A SZÁMOT!

EB62.0 D40a DEMO NEW

D40b Hány 10 év alatti gyermek él Önnel egy háztartásban?

ÍRJA BE A SZÁMOT!

EB62.0 D40b DEMO NEW

D40c Hány 10 és 14 év közötti gyermek él Önnek egy háztartásban?

ÍRJA BE A SZÁMOT!

EB62.0 D40c DEMO NEW

D41 Ön személy szerint hol született?

MUTASSA A KÁRTYÁT-OLVASSA FEL-EGY VÁLASZ LEHETSÉGES

Magyarországon	1
Egy másik Európai Unió tagországban	2
Európában, de az Európai Unió kívül	3
Ázsiában, Afrikában vagy Latin Amerikában	4
Észak-Amerikában, Japánban vagy Óceániában	5
MEGTAGADJA	6

EB62.0 D41 DEMO NEW

D42 A következő állítások közül melyik jellemző Önre?

MUTASSA A KÁRTYÁT - OLVASSA FEL - EGY VÁLASZ LEHETSÉGES

Az Ön édesanyja és édesapja Magyarországon született	1
Egyik szülője Magyarországon született, a másik az EU egy másik tagországában	2
Mind édesapja és édesanyja egy másik EU tagországban születtek	4
Legalább egyik vagy mindkét szülője az EU-n kívül született	5
NT/Megtagadja (SPONTÁN)	6

EB62.0 D42 DEMO NEW

KÉRDEZÉS JELLEMZŐI

P1 AZ INTERJÚ DÁTUMA

		NAP			HÓNAP

EB61 P1

P2 AZ INTERJÚ KEZDETE

24 ÓRÁS BEOSZTÁSNAK MEGFELELŐEN ÍRJA A DÁTUMOT!

		ÓRA			PERC

EB61 P2

P3 AZ INTERJÚ HOSSZA (PERC)

			PERC

EB61 P3

P4 Az interjúnál jelenlévők száma a kérdezővel együtt

Kettő (a kérdező és a válaszadó)	1
Három	2
Négy	3
Öt vagy több	4

EB61 P4

P5 A válaszadó együttműködése

kitűnő	1
jó	2
átlagos	3
rossz	4

EB61 P5

P6 Település típusa

HELYI KÓDOK

EB61 P6

P7 Régió

HELYI KÓDOK

EB61 P7

P8 Irányítószám

EB61 P8

P9 Mintavételi pont száma

EB61 P9

P10 Kérdező kódja

EB61 P10

P11 Súly

EB61 P11

P12a Van vonalas telefon a háztartásban?

P12b Van mobiltelefon a háztartásban?

	P12a	P12b
	VEZETÉKES	MOBIL
Igen	1	1
Nem	2	2

EB61 P12